En fena bir haber, seni ümitsizliğe ve bedbinliğe düşürmemeli!

AKŞAM

... Neticede hakkın, adaletin, akıl ve mantığın galebe edeceği şüphesizdir.

Sene 23 — No. 8085 — Fiatı her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ 26 Nisan 1941 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

İngilterenin mağlûbiyeti Amerika için büyük bir tehlikedir

Amerika Hariciye Nazırının çok mühim bir nutku

Her türlü sulh yapma teşebbüsünün şiddetle aleyhinde bulunan B. Hull nihaî zafere imanı olduğunu söylüyor

«Mihver devletlerile sulh bir tuzaktan başka birşey olamaz»

«Bu harp barbarlık devrinin bütün usullerini kullanan bir tasallut harbidir»

«Hiç bir milletin bu müteaarrızların hücumundan kendisinin masun kalacağını düşünmeğe hakkı yoktur»

Amerika Hariciye Nazırı B. Hull

Vaşington 25 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri Hariciye Nazırı B. Cordell Hull radyo ile çok mühim bir nutuk söylemiştir. Bu nutkun en geniş bir tarzda zaptedilmiş suretini aşağıya dercediyoruz:

B. Hull sözüne «Büyük Britanyaya yapılacak yardımın yerine azamî miktarda ve en süratli bir şekilde varması için lâzım gelen tedbirleri bulmak icap eder» cümlesi ile başlamakla beraber bu tedbirlerin ne gibi şeyler olacağına dair hiçbir şey söylememiş ve yalnız bütün Amerikalıları bütün kuvvetlerile dikilerek Birleşik devletler hükûmetinin müdafaasını en katî bir surette temin ve techiz etmek için tek bir adam azmile işe sarılmağa davet etmiştir.

«Bu muazzam harpten kimin galip çıkacağı meselesi bizim için hayatî bir ehemmiyeti haizdir. Çünkü bu takdirde deniz hâkimiyetini elden kaçırmış olarak dünyada kalan son ülkeleri yalnız kendi kuvvetlerimizle dört kıtaya karşı müdafaa etmek zaruretinde kalacağız. Diğer takdirde ise, nizamını muhafaza eden bir dünya içinde kendi mevkiimizi biz de muhafaza edeceğiz. Amerika Birleşik devletleri bütün mil-

(Devamı sahife 7 sütun 5 de)

Hikâyeler:

İşe başlama saati bu derece geç midir?

Taksilerde gece zammı gece yarısından saat yediye kadar.

Meselâ, yediye beş kala, hâlâ «gece»!

Telâkkilerimizde biraz daha erkenci olsak... İnsaf edilsin: İşe başlama saati bu derece geç midir?

Cebelüttarığın havadan görünüşü

Anadoluya gideceklerin hareket günü kararlaştı

1 Mayıstan itibaren başlayacak sevkiyat ve yolcuların gidecekleri iskeleler hakkında Istanbul vilâyetinin tebliği

İstanbul vilâyetinden tebliğ edilmiştir:

1 — Karadeniz iskele ve istasyonlarına gidecek beyannameye tâbi yolculardan ilk kafileye dahil olanların hareket günlerile saatleri ve binecekleri rıhtımla inecekleri iskeleler aşağıya yazılmıştır:

2 — Nakliyata 1 Mayıs 941 perşembe günü başlanacaktır.

1 Mayıs saat 18 Aksu Galatadan 45 den 444 (Dahil) No. ya kadar Zonguldağa, Filyos, Karabük, İsmetpaşa, Eskipazar, Deniz yolu.

1 Mayıs saat 14 Tırhan Galatadan 1121 den 1421 (Dahil) No. ya kadar İneboluya.

2 Mayıs saat 14 Ankara Galatadan 1422 den 1821 (Dahil) No. ya kadar İneboluya.

3 Mayıs saat 18 Aksu Galatadan 445 den 692 (Dahil) No. ya kadar Zonguldağa, Atkaraca, Kurşunlu, Somucak, Günlüve, Ildızın, Ispari, Çankırı, Deniz yolu.

5 Mayıs saat 18 Aksu Galatadan 693 den 890 (Dahil) No. ya kadar Zonguldağa, Çankırı, Tüney, Kalecik, Irmak.

5 Mayıs saat 14 Tırhan Galatadan 891 den 1120, 1822 den 1859 (Dahil) No. ya kadar Bartın, Amasra, Kuracaşile, Cide, Ayancık.

6 Mayıs saat 18 Ankara Galatadan 2161 den 2413 (Dahil) No. ya kadar Samsuna.

8 Mayıs saat 18 Aksu Galatadan 1851 den 2160 (Dahil) No. ya kadar Sinop, Gerze.

(Devamı sahife 7 sütun 1 de)

Cebelüttarıka hücum hazırlığı

Almanya İspanyayı tazyik ediyormuş

Vichy hükûmetinin de vaziyetini açıkça tayin etmesini istemiş

Lizbon 25 (A.A.) — Reuter: Bazı müşahitlerin Madrid kaynaklarından aldıkları malûmata göre, Alman diplomasisi İspanyaya karşı siyasetinde mülâyemet yolundan ayrılarak mutad tehdid safhasına geçmiştir. Almanlar, İspanyol hükûmetini tazyik ederek istedikleri kararı aldırmağa uğraşıyorlar. Çünkü Almanlar, Cebelüttarığa doğru hulûl ederken İspanyanın müsamahasını temin etmeğe çalışmışlardır. Fakat bu maksatla yapılan teşebbüslerin şimdiye kadar elde edilen neticeler B. Hitleri tatmin etmemiştir. Bu sebepledir ki son on beş gün içinde Almanyanın İspanya üzerinde yaptığı tazyik artmıştır.

Büyük elçi B. von Papen'in kardeşi son günlerde Lizbon'u ziyareti esnasında Cebelüttarığ'a karşı yapılan hücumun daha ziyade beklenilemiyeceğini ve bu hücumun karadan yapılması lâzımgeldiğini bir dostuna söylemiştir.

(Devamı sahife 7 sütun 4 de)

Amerika mühim kararlar veriyor

Nakliye gemilerini Atlantiğin yarısına kadar himaye edecek

Amrika gazeteleri B. Roosevelt'in kâfi derecede metanet göstermediğinden şikâyet ediyor

Vaşington 25 (A.A.) — Doğru haber almakla maruf mahfillerden bildirildiğine göre Amerika donanması Atlantik üzerinde karakol gemileri dolaştırmak tasavvurundadır. Bu gemiler İngiliz nakliye gemilerinin takib ettiği başlıca yol üzerinde Amerika ile İngiltere arasındaki mesafenin yarısına kadar gidip geleceklerdir.

Nevyork Belediye reisi B. La Guardia'nın Ottawa'da irad ettiği nutuk Vaşington'da çok mânalı telâkki edilmektedir. B. La Guardia nutkunda Amerikan harp gemilerinin İngiliz ve Kanada vapur kafilelerini Atlantik ortasına kadar himaye edeceklerini söylemiştir.

Vaşington 25 (A.A.) — İyi haber alan Vaşington mahfillerinde dün akşam söylendiğine göre B. Roosevelt, «Amerika imalâthanesinden, İngiliz

(Devamı sahife 7 sütun 2 de)

Almanlar Limni adasını işgal etti

Adanın piyade ve polisten mürekkep küçük garnizonu dört saat mukavemet etti

Atina 25 (A.A.) — Alman kıtaları bu sabah saat 5 de, Çanakkalenin yakınında bulunan ve sevkulceyş ehemmiyeti olan Yunanlıların Limni adasına çıkmıştır. Piyade ve polisten mürekkep olan küçük Yunan garnizonu mültecilere karşı dört saatten fazla harbetmiştir. Daha evvelce Semadrek adasını işgal etmiş olan Alman kuvvetleri Limniye taarruz etmeden evvel bir ültimatom vermişlerdir. Semadrek adası Limninin 30 mil şimali şarkisindedir.

Bu mesele hakkında neşrolunan resmî Yunan deklârasyonunda deniliyor ki:

Limni valisi Karamencanis, Semadrekteki Alman valisinin Limni adasının teslimini Limni makamatına emrettiğini Yunan hükûmetine bildirmiştir. Alman ültimatomu çarşamba günü gece yarısı nihayet buluyordu. Almanlar, Limni adası muslihane teslim edilmediği takdirde bu adayı cebren işgal edecekleri tehdidinde bulunmuşlardır. Vali talimat istediği zaman Yunanistanın şerefi icabı olarak vazifesini yapmak emrini almıştır.

Bu sabah saat 5 de tayyarelerin himayesinde Burniya limanına gelen askerî nakliye gemilerinden asker kıtaları çıkarmağa başlamıştır. Adanın piyade ve polisten mürekkep küçük garnizonu saat 9 dan sonraya kadar mukavemet etmiştir. Yunan hükûmetinin emri mucibince bütün Yunan memurları vazifeleri başında bulunuyorlar.

Yunan Dahiliye ve emniyet Nazırı Maniadakis, Limni valisine aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Limninin zayıf kuvvetlerini seferber ettiğinize ve tayyarelerin himaye ettiği müstevlilere karşı muharebe yaptığınıza dair gönderdiğiniz rapor bütün Yunanistanı derin bir tarzda mütehassis etmiştir. İki imparatorluğa karşı harp eden şanlı memleketimizin millî menkıbesine yeni bir sahife ilâve ediyor ve Limninin müdafilerini şereflendiriyor. Bu telgrafımın müdafilere iblâğını rica ederim.

Çin Hariciye Nazırı

Nevyork 25 (A.A.) — Çin Hariciye Nezaretine tayin edilen B. Kuotaişi Çunkinge gitmek üzere dün Nevyorka gelmiştir.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Atina'nın şimali garbîsinde muharebeler

İngiliz hattı yarılmadı, Alman zayiatı ağırdır

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Son haberlere göre Atinanın şimali garbîsinde şiddetli muharebeler vuku bulmaktadır.

Düşmanın şiddetli hücumlarına rağmen İngiliz hatları yarılmamıştır. Muharebeler son derece şiddetlidir. Düşman ağır zayiata uğruyor.

İngilizlerin Termopil geçidlerinde vuku bulan muharebelerde uğradıkları zayiat fevkalâde ehemmiyetsizdir. Epirde hareket eden ve Yunan ordusunun teslimi üzerine serbes kalan Alman orduları Atinanın şimalinde harp eden Alman kuvvetlerini takviyeye geliyorlar.

Kahire 26 (A.A.) — Son haberlere göre İngiliz - Yunan kıtaatı mevzilerini muhafaza ediyorlar. İngiliz - Yunan hatları arasında yarma yoktur. İngiliz sol cenahı, Yunan sağ cenahı ile sıkı bir temastadır.

Londra 26 (A.A.) — B. C. C.: Atina radyosu dün gece harp haberi vermemişitr.

Darlan Paristen memnun döndü

Fransız vapurlarının Afrikaya Alman askeri taşıdığı tekzip ediliyor

Vichy 26 (A.A.) — Amiral Darlan, Paris seyahatinden memnun dönmüştür. Bu seyahatine beynelmilel bir ehemmiyet atfetmek doğru değildir. Alman - Fransız müzakereleri olmamıştır. Esasen Paris Alman sefiri elyevm memleketindedir.

Vichy 26 (A.A.) — Almanyanın 53 Fransız vapuruna vazıyed ettiği, bunlardan altısına isim takarak Şimalî Afrika sevkiyatına tahsis ettiği tekzip edilmektedir. Kendilerine isim takılan altı vapur 1940 haziranında Alman ileri hareketi esnasında zaptedilmiş, diğerleri batırılmıştır.

Berlin radyosu gece ansızın sustu

Londra 26 (A.A.) — B. B. C.: Dün gece Berlin radyosu ansızın susmuştur. Bu İngiliz tayyarelerinin Almanyaya bir akın yaptıklarına işarettir.

Roosevelt'in beyanatı

Amerika, gemi kafilelerini himaye etmiyecek fakat devriye sahasını genişletecek

Groenland'ın kısmen Mihver tarafından işgal edilmiş olması muhtemeldir

Vaşington 26 (A.A.) — B. Roosevelt gazeteciler toplantısında Amerikanın bugün ticaret gemi kafilelerine himaye vermeği düşünmediğini, fakat bir buçuk seneden beri bitaraflığı korumağa memur devriye gemilerinin Atlantik sahillerinden 1000 mil mesafeye kadar hareketler de bulunduğunu söylemiştir.

B. Roosevelt bir gazetecinin sualine verdiği cevapta devriye hareketlerinin denizlerde garp yarı kürresinin müdafaası icabettirdiği nisbette uzaklara götürüleceğini söylemiş ve devriyenin bir kafile sistemi olmadığını ehemmiyetle kaydetmiştir.

B. Roosevelt Groenland'ın kısmen mihver devletleri tarafından işgal edilmiş olabileceğini ve fakat bu hususta sarih malûmatı olmadığını bildirmiştir.

Bu işgalin beşinci kol âzaları tarafından yapılmış olabileceği mütalâasına B. Roosevelt «hayır» demiş ve şunu ilâve etmiştir:

— Birleşik Amerika Groenland'ın her türlü işgaline mâni olmak için tedbirler almaktadır. Başkaca bir tecavüz hareketi olmıyacağını ümid ederim.

Yunan gençliğine bir hitabe

Atina 26 (A.A.) — B. B. C.: Amiral Sakelarin gençliğe hitaben demiştir ki:

— Mağlûp olmadık. Son altı ayda büyük bir imparatorluğu ezdik. 100 milyonluk başka bir imparatorluk arkamızdan hançerlediği için ricat ettik. Ricatimiz muvakkattir. harbe devam edeceğiz.

Tobruk mıntakasında muhasım kuvvetler

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Tobruk mıntakasındaki İngiliz kuvvetlerinin bu mevkii tutmakta olan İngiliz kuvvetlerinin az ehemmiyetli olduğu zannedilmektedir.

Bu sabahki telgrafların devamı ikinci sahifede

Müşteri — Altı aylığı bin lira mı?.. Fakat geçen yaz iki yüz lira istemiştiniz!...

Ev sahibi — Öyle amma bayım, bu sene mobilya veriyoruz!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

İki denizaltının seferden dönmediği bildiriliyor

Berlin 25 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği: Yunanistanda, çevirme hareketile yapılan bir hücum neticesinde Termopil geçidi işgal edilmiş ve düşman, uzun zamandanberi hazırlanmış bilhassa kuvvetli bir mevziden kovulmuştur.

Muharebe tayyareleri, Yunan karasularında müctemi vapurlara birbirini takib eden hücumlar yapmıştır. Düşman, dün de ağır kayıplar kaydetmiştir. Termia adasının garbinde 6.000 tonilâto hacminde bir ticaret gemisi tahrib edilmiştir. Başka noktalarda, üç büyük vapura tam isabetler kaydedilmiştir. Hususî bir tebliğle bildirildiği gibi, Alman hava kuvvetleri, bundan başka, 23 nisanda ceman 21.600 tonilâto hacminde beş nakliye ve malzeme nakleden vapur batırmıştır. Biri destroyer ve ikisi muavin kruvazör olmak üzere diğer 11 vapur o derece ciddî hasara uğratılmıştır ki bunlar, İngiliz seferî kuvvetinin tahmilinde kullanılamıyacaktır.

Argos tayyare meydanına yapılan hava hücumları esnasında, iki düşman tayyaresi düşürülmüş ve 38 tayyare ile müteaddid kamyon yerde tahrib edilmiştir. Salamin adası limanında dört motörlü bir İngiliz deniz tayyaresi yakılmıştır.

Denizaşırı harekâtta bulunan ve şimdiye kadar 29,000 tonilâto hacminde tahribat yapmış olduğunu bildirmiş olan bir Alman harp gemisi, yeniden ceman 30,000 tonilâto hacminde düşman gemisi batırmıştır.

24 nisanda İngiliz adasının geniş mıntakaları üzerinde yapılan silâhlı keşifler esnasında, geniş harekât sahalı bir kesif tayyaresi, Spitfire tipinde bir İngiliz avcı tayyaresi düşürmüştür.

Gece, Alman savaş tayyareleri, bir kere daha Portsmouth askeri limanını muvaffakıyetle bombardıman etmiş ve infilâk ve yangın bombaları atmıştır. Liman tesisatında yeni tahribat yapılmış ve büyük yangınlar çıkarılmıştır. Diğer taarruzlar İngilterenin şark sahilindeki askeri hedeflere tevcih edilmiştir.

Dundee'nin şarkında savaş tayyareleri, kafile halinde giden ceman 14,000 tonluk üç ticaret gemisi batırmışlardır. Savaş tayyareleri Sunterland'ın şarkında da büyük bir gemiyi hasara uğratmışlardır.

Gündüzün ve akşamlayın, işgal altındaki araziye düşmanın yaptığı akınlar esnasında bahriye topçusu iki tayyare düşürmüştür. Avcılar da bir ve dafi bataryaları da bir tayyare düşürmüşlerdir.

Şimal denizinde hafif deniz kuvvetleri bir düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Dün gece düşman şimali Almanya sahilinde uçmuş ve Kiel şehrinin bilhassa meskûn mahallelerine bombalar atmıştır. Bombardımandan çıkan yangınlar süratle söndürülmüştür. Hiç bir tarafta iktisadi veya askeri hasar olmamıştır. Sivil halk arasında zayiat vardır. Bir av tayyaresi, 45 dakika içinde düşmanın Bristol - Blenheim yakınında dört tayyaresini düşürmüştür.

Alman donanması harbin başından beri düşmana aid veya düşman bandırası altında bulunan ceman 1,900,000 tonilâtoluk 872 gemi müsadere etmiştir. Bu gemiler kısmen yakalanmış kısmen de işgal edilen limanlarda müsadere olunmuştur.

Korvet kaptanı Kretschmer ve yüzbaşı Schepke'nin kumandası altındaki denizaltılar seferden dönmemişlerdir. Korvet kaptanı Kretchmer'in kumanda ettiği denizaltı şimdiye kadar 313,611 tonilâtoluk ve yüzbaşı Schepke'nin kumanda ettiği denizaltı da 233,971 tonilâtoluk gemi batırmıştı.

Bu iki denizaltının mürettebatından bir kısmı, Korvet kaptanı Kretschmer de dahil olmak üzere düşman tarafından esir edilmiştir.

İtalyan tebliği

Roma 25 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 324 numaralı tebliği: Yunanistanda kıtalarımız şimali Epirin işgalini tamamlamak üzeredirler. Hava teşekkülleri Girid adasında Suda limanında demirli bulunan deniz cüzütamlarını bombardıman etmişlerdir. Dün sabahın ilk saatlerinde düşman tayyareleri Rodos adasını bombardıman etmşilerdir.

Şimali Afrikada Tobruk cephesinde keşif kollarımız faaliyette bulunmuşlardır. 23/24 nisan gecesi düşman Trablus üzerine yeni bir akın yapmış ise de insanca zayiat yoktur. Hasarat hafiftir.

Şarki Afrikada Dessie'nin cenubunda düşman şiddetli mukabil taarruzlarımız ve topçumuzun ateşile ağır zayiata uğramıştır. Gambela'nın şarkında ve Göller mıntakasında lehimizde cereyan eden muharebeler olmuştur.

Mareşal Pétain 85 yaşında

Vichy 25 (A.A.) — Stefani ajansından: Mareşal Petain dün 85 yaşını kutlamıştır.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

İmtihan saati

Yunan hâdiselerinden İngilterenin duygusu korku değil, iftihardır

Londra 26 (A.A.) — Times gazetesi, «İmtihan saati» başlığı altında yazdığı başmakalede diyor ki:

Bütün dünyanın gözü Yunanistan hâdiselerine çevrilmiş bulunuyor. İmparatorluğun duygusu korku değil, iftihardır. Bu iftihar, imparatorluk kuvvetlerinin kahramanlığı, muazzam ve küstah bir imparatorluğun kuvvetlerine karşı yapılan mukavemetin ve bu mukavemeti canlandıran ruhun verdiği iftihardır.

Times gazetesi, harp istihsalâtını arttırmak için bir misli arttırılan gayret üzerinde duruyor ve diyor ki:

İçinde bulunduğumuz an tek bir ruh, tek bir azim icabettiriyor. harp kabinesinde, idare makamlarında ve endüstride hiç bir gevşekliğe, hiç bir muvafakıyetsizliğe müsamaha göstermiyecek olan yenilmez bir azim.

Daily Telegraph gazetesi de şöyle diyor:

Alman propaganda makinesi Yunanistan ve Balkanlar vaziyetini daha şimdiden istismara başlamış ve yeni kelime oyunlarına koyulmuştur. Almanların bu yeni propagandası şudur: Muharebe artık Almanya ile Büyük Britanya arasında bir harp değil, fakat Büyük Britanya ile müttehit Avrupa arasında bir harptir. Ancak Alman propagandası şu ciheti unutuyor: 250 milyon Avrupalının en aşağı yarısı Hitlerin esiri ve muarızıdır ve bunlar İngiliz muzafferiyeti için içten dua ediyorlar.

B. Hull'ün ve Knox'un nutku etrafında tefsirler

Nevkor 26 (A.A.) — Gazeteler, Hariciye Nazırı B. Hull ile Bahriye Nazırı albay Knox tarafından söylenen nutukları büyük başlıklarla neşrediyorlar.

Gazetelerin ve radyoların tefsirlerine göre, gemilerin kafile halinde sevki meselesine dair yakında bir karar verileceğini bu nutuklar göstermektedir. Amerika hükûmeti Gallup müessesesinin son yaptığı anketin tesiri altında kalmıştır. Reylerin yüzde yetmişi İngilterenin vaziyeti ümitsiz bir hale geldiği takdirde Amerika gemi kafil uesulünün lehinde bulunmuştur. Diğer taraftan gazetelerin sahipleri de hükûmetin vereceği her türlü karara müzaheret edeceklerini vadetmişlerdir.

Dessie muharebesinde İtalyan zayiatı

Londra 26 (A.A.) — Reuter ajansının Habeşistanda Cenubî Afrika kuvvetleri nezdinde bulunan muhabirinin bildirdiğine göre, Dessie muharebesinde 200 İtalyan ölmüştür. Takriben 560 Afrikalı da esir edilmiştir. Diğer 300 esirin de gelmek üzere olduğu zannediliyor.

Gemi kafileleri İngiltereye ârızasız geliyorlar

Londra 26 (A.A.) — Daily Sketch'in bildirliğine göre, hayatî ehemmiyeti haiz yeni gemi kafileleri ârızasız İngiltereye gelmektedir. Deniz yolu ile tayyare ve cephane akını düşmanın müthiş gayretlerine rağmen fasılasız olarak İngiltereye varmaktadır.

Reisicümhurun teşekkürleri

Ankara 25 (A.A.) — Riyaseticümhur umumî kâtipliğinden: Millî Hâkimiyet bayramı ve Çocuk haftası münasebetile asil ve necib duyguları havi olarak yurdun her tarafından aldıkları tebriklerden mütehassis olan Reisicümhur İsmet İnönü, teşekkür ve karşılık tebriklerinin iblâğına Anadolu ajansını tavsit etmişlerdir.

Mareşalın teşekkürü

Ankara 25 (A.A.) — Genelkurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak ulusal eğemenlik bayramı münasebetile almış oldukları tebrik telgraflarına ve bu vesile ile ordu ve şahısları hakkında izhar edilmiş olan iyi temennilere karşı teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını tavsit eylemişlerdir.

Libyadaki Alman - Italyan kuvveti

200 bin kişi, 2 zırhlı fırka, 1200 tayyare

Londra 25 (A.A.) — Vichy'de neşredilen bazı raporlara nazaran Libyadaki Alman ve İtalyan ordusunun mevcudu 200,000 kişiden ibarettir. Mevcut iki zırhlı fırka ile 1,200 tayyare de bu kuvvetlere dahil bulunmaktadır. Almanlar evvelâ 60,000 kişilik bir ordu nakletmişlerdir. Fakat daha sonra hava yolu ile mühim takviye kıtaları almışlardır. Tanklarla kamyonlar, pazartesi günü filo tarafından şiddetle bombardıman edilen Trablusgarp limanına vapurlarla getirilmiştir.

Kahire 25 (A.A.) — Bugün burada öğrenildiğine nazaran, Libyada bu ayın başında esir edilen general Oconnor şimdi merkezî İtalyada harp esirleri kampında bulunmaktadır.

Habeşistandaki muharebeler

Londra 25 (A.A.) — Reuter ajansının Dessie yolu üzerinde bir mahalde bulunan hususî muhabiri bildiriyor: Habeşistan harekâtı esnasında cereyan eden en şiddetli muharebeden sonra cenubî Afrika kuvvetleri Adis Abebanın 225 kilometre kadar şimali şarkisinde Dessie önündeki dağlarda bulunan istihkâmları müdafaa eden İtalyan kuvvetlerini hezimete uğratmışlardır. Dük d'Aosta'in kuvvetlerinin büyük kısmı burada son mukavemetlerini yapmakta idiler.

Cenubî Afrika kuvvetleri birçok esir almışlar ve düşmana ağır zayiat verdirmişlerdir.

Nairobi 25 (A.A.) — Şarkî Afrikadaki imparatorluk kuvvetleri umumî karargâhının bugün neşrettiği tebliğ:

Dessie mıntakasında ileri hareketimiz dün de devam etmiştir. Birçok düşman ölüsü bulunmuştur. Alınan esirlerin yekûnu henüz belli değildir. Fakat şimdiye kadar 700 esir sayılmıştır. Adis Abebanın şimalî garbisinde düşmanın diğer bir kolu kovalanmaktadır. 112 esir alınmıştır.

Cenupta düşman üzerindeki tazyikimiz havada ve karada devam etmektedir.

Suriyedeki hâdiseler

Muhtelif şehirlerde tezahürat yapıldı, bir kaç yaralı var

Vichy 25 (A.A.) — Suriyede yeniden bazı ehemmiyetsiz hâdiseler olmuştur. Fakat bunlar, Vichy'deki salâhiyetli makamların da bildirdiği gibi Fransız aleyhtarı bir mahiyet arzetmemektedir. Bahsi geçen hâdiseler muhtelif ırk ve dinlere mensub gruplar arasında zuhur eden mahallî bazı kavgalardan ibarettir. Hâdiselerin cereyan etmiş olduğu yerlerde ve bilhassa Haleb ve Humus ile cenubî Lübnan'da asayiş iade edilmiştir.

Haleb'de alınmış olan emniyet tedbirlerinin iki gün için daha ziyade şiddetlendirilmesine lüzum görülmüştür. Cenubî Lübnan'da yapılan tezahürat esnasında iki jandarma yaralanmıştır.

1941 bütçeleri

Vakıflar umum müdürlüğüne 3 milyon 175 bin 382 lira ayrıldı

Ankara 25 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bütçe encümeni bugün öğleden evvel ve öğleden sonra da Meclis umumî heyetinin içtimaını müteakip iki toplantı yaparak 1941 malî yılı masraf bütçelerini tedkik ve müzakereye devam etmiştir. Bu arada Dahiliye ve Hariciye Vekâletleri bütçeleri de görüşülmüştür.

Encümence tedkiki bitmiş olan Vakıflar umum müdürlüğü 1941 malî yılı bütçesi pazartesi günü Meclis umumî heyetince müzakereye bşalanacaktır. Yeni bütçesile, Vakıflar umum müdürlüğüne 3,175,382 lira tahsisat verilmektedir. Vakıfların önümüzdeki yıl varidatı 3 milyon 175 bin 500 lira olarak tahmin edilmiştir.

Mısır için tehlike azaldı

Garp çölündeki Alman ve İtalyan kuvvetleri müdafaaya çekildiler

Londra 25 (A.A.) — Daily Telegraph'ın garp çölündeki muhabiri bildiriyor:

Bundan daha 15 gün evvel Mısır için ciddî bir tehlike teşkil ettikleri suretinde telâkki edilen garp çölündeki Alman ve İtalyan zırhlı kuvvetleri bugün müdafaaya çekilmiş bulunuyorlar. İyi malûmat alan mahfillerde beyan olunduğuna göre, taarruz şimdi İngilizlerin eline geçmiştir. Tobruktaki İngiliz garnizonu ve Mısır hududunda her an artan İngiliz kuvvetleri âtıl bir halde düşmanın taarruzunu bkeliyecek yerde mütemadiyen devriye hareketlerinde bulunuyorlar ve böylelikle düşmanı endişeye sevkederek katî bir harekette bulunmasına mani oluyorlar.

Mısır ordusu kumandanının beyanatı

Kahire 25 (A.A.) — Eski Nazırlardan ve Mısır ordusu kumandanı Abdürrahim Azzan bey harp vaziyeti hakkında yaptığı beyanatta Mısırın müttefikine karşı halisane hattı hareketini ehemmiyetle kaydetmiş ve demiştir ki:

Yakında çok mühim hâdiselerin cereyan ettiğini göreceğiz. Bu hâdiseler esnasında İngilizler hiç şüphe yok ki en yüksek vasıflarını kullanacaklardır. Mısır millî menfaatlerinin icap ettirdiği muhtelif sebepler dolayısile harbe iştirak etmiyorsa da İngiltere ile olan muahedesinin tahhütlerine müttefikini tamamile memnun edecek tarzda riayet ediyor. Mısırlıların sonuna kadar müttefiklerine ve millî siyasetlerine halisane merbut kalacaklarına şüphe etmiyorum.

Sovyet-Japon paktı

Japon askerî mahafili memnun değilmiş

Tokyo 25 (A.A.) — İstihbarat bürosunun neşrettiği resmî bir tebliğde, Rusya ile Japonya arasında akdedilen bitaraflık paktının her iki tarafça tasdik edilmesi üzerine bu gün meriyete girmiştir.

Şanghay 25 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Sovyet yardımı Çine devam ettiğinden, Japon askerî mahfillerinde Sovyet - Japon paktı pek az memnuniyet uyandırmıştır. Askerlerin bu pakta karşı aldıkları vaziyetten B. Matsuoka'nın haberdar edildiği söylenmektedir. Kwantung ordusunun kumandanları evvelki gün Dairen'de Matsuoka ile görüşmüşler ve Mançuko'daki Japon kuvvetlerinin mikdarını asla azaltmıyacaklarını katiyetle beyan etmişlerdir. Diğer taraftan Şanghay'daki Japon askerî mahfillerinde işaret edildiğine göre:

1 — Pakt Çin meselesini halletmemektedir, 2 — Pakt Rusyaya Japonya üzerinde bir tazyik yapmak imkânını vermektedir. 3 — Pakt bir hiledir ve bu hilenin kurbanı da Japonyadır.

Zira bitaraf kalacağını taahhüt etmesine rağmen, Rusya Çine Japonyaya karşı mücadelesinde yardıma devam etmektedir.

Sovyetlerin Uzak Şarktan asker çektikleri teyid ediliyor

Londra 25 (A.A.) — Stokholm yolu ile Berlinden alınan haberler, Sovyetler Birliğinin Uzak Şarktan bazı askerî kıtalar çektiği hakkında son günlerde Japonlar tarafından verilen malûmatı teyid etmektedir.

Temin edildiğine göre, Sovyet - Japon bitaraflık paktının imzası üzerine Moskova, Uzak Şarkta bulunan bazı ordularını tam mevcutlarile çekmeğe ve bunları bilhassa Baltık sahillerine, Sovyet Polonyasına ve Besarabyaya taksim etmeğe karar vermiştir.

Yunanistanın Sofya elçisi ve elçilik memurları

Sofya 25 (A.A.) — Yunanistanın Sofya elçisi B. Pipinelis ile elçilik memurları bugün hususî bir trenle Varnaya hareket edeclker ve oradan bir Türk vapuru ile İstanbula gideceklerdir.

Atinada halk sükûnet içinde

İngilizler Almanlara karşı hatlarini muhafaza ediyorlar

Yunanistandan tahliye edilen sivil İngilizler İskenderiyeye muvasalat ettiler

Kahire 25 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Bu akşam Kahireye gelen haberlere göre, Yunanistanda çok şiddetli muharebelere rağmen, İngiliz kuvvetleri Almanlara karşı hatlarını tamamile muhafaza ediyorlar. Burada bilindiğine nazaran İngilizlerin sol cenahı Yunan cüzütamlarile teması muhafazada devam ediyorlar. İngiliz hattına taarruz eden Alman kuvvetleri, Epirdeki Yunan ordusunun teslim olmağa mecbur kalması üzerine serbes kalan kıtalarla takviye edilmiştir.

Atinada vaziyet

Atina 25 (A.A.) — O. F. İ.: Halk sükûnet içindedir. Her tarafta mükemmel bir intizam hüküm sürmektedir. Sık sık verilen hava tehlike işaretleri bu intizamı hiç bir suretle bozmamaktadır. Gazeteler halkı soğukkanlılığı muhafaza etmeğe ve istikbalden emin olmağa davet ediyorlar. Alman kıtalarının faaliyeti hakkında sarih malûmat alınamamıştır.

Londra 25 (A.A.) — Epirde teslim olan Yunan kuvvetlerinin mikdarını tahmin etmek oldukça müşküldür. Düşman menbalarından verilen rakamları da ihtiyat kaydile telâkki etmelidir. Bilhassa müşkül olan cihet bu kuvvetlerin bütün Yunan ordusu mevcudünün ne kadar bir kısmını teşkil ettiğini tayin noktasıdır.

Amerikada büyük hazırlıklar

Yeni fabrikalar kurulacak, mevcutlar büyütülecek

Nevyork 25 (A.A.) — Associated Press'in Vaşington muhabiri yazıyor: Selâhiyetli kaynaklardan öğrenildiğine göre milli müdafaa işleri için yeni fabrikalar kurulması ve mevcutların da genişletilmesi için çok mühim yeni bir plân hazırlanmıştır. Bu plân bir buçuk milyar dolarlık bir masraf derpiş etmektedir.

Bugünkü istihsalâtı hemen hemen iki misline çıkaracak olan bu plân ayni zamanda İngiltere hesabına cephane ve uzun mesafe bombardıman tayyareleri imalâtını esaslı bir tarzda arttırmağı, iki milyon kişilik muharip bir Amerikan ordusunun tamamile techizini ve iki misli büyüklükte bir ordunun da başlıca techizatının tedarikini istihdaf eylemektedir.

Ecnebi vapurların müsaderesi hakkındaki lâyiha tasdik edildi

Vaşington 25 (A.A.) — Mebusan meclisi deniz ticaret encümeni, Birleşik Amerika limanlarında âtıl duran ecnebi vapurlarını müsadere ve kullanmak salâhiyetini Reisicümhura veren kanun lâyihasını bugün kabul etmiştir. Zannedildiğine göre, bu lâyiha, Reisicümhur istediği takdirde mezkûr vapurları İngiltereye verebilmesini mümkün kılacak surette yazılmıştır.

Iraka çıkarılan İngiliz kuvvetleri

Bağdad 25 (A.A.) — İngiltere ile Irak arasındaki muahede hükümlerine tevfikan İngiliz kıtalarının Iraka ihracı Arab gazetelerinin başlıca mevzuu olmakta devam ediyor. El Ahvâl gazetesi şunları yazıyor:

Verilmiş olan bir sözü tutmak müstakil Irakın hükümranlık hakları ile hiç bir zaman bir tezad teşkil etmez. Dost devletin tarihinin en tehlikeli devresini yaşadığı bir anda Irakın ona karşı girdiği taahhütleri yerine getirmesi memleketimizin siyasî vekar ve şerefini muhafaza etmek hususundaki katî azmini gösteren bir misaldir.

Görüp işittiklerimiz

Hükûmetin gösterdiği kolaylıkla bu pahalılık biribirine uymuyor

Arzu eden İstanbulluları nakletmek kararından sonra gerek İstanbul sayfiyelerinde, gerek yakın şehirlerde şunlar işitilmeğe başlandı:

— Geçen yaz iki yüze vermişti, bu yaz yedi yüz elli istiyor!...

— Ben bin lira verdim, başkası gelip bin iki yüz elli liraya kapatıvermiş!...

— Sekiz yüz lira istiyor!

— Kaç oda?...

— Bodrum katında güneşsiz bir oda!...

İlh...

Görülüyor ki hükûmetimizin hiçbir zahmet ve külfete düşürmeden bir yerden bir yere nakillerini temin ettiği vatandaşlar ve bu arada kendi isteklerile göçmek istiyenler, gittikleri yerlerde müthiş bir ihtikârla karşılaşıyorlar.

Biran evvel bunun önüne geçilmelidir.

Akdenizde seyrisefain için tehlikeli mıntaka

Türkiye, Yunanistan, Arnavutluk, Yugoslavya ve İtalya sahillerinde bazı mıntakaları da ihtiva ediyor

Londra 25 (A.A) — Akdenizde seyrisefaine tehlikeli mıntakanın genişletilmiş olduğunu bildirmektedir.

Seyrisefain için tehlikeli mıntaka, şimdi, Libya ve Mısır sahilinde yeni mıntakaları ve Türkiye, Yunanistan Arnavutluk, Yugoslavya ve İtalya sahilleri açıklarında bazı muayyen mıntakaları ihtiva etmektedir.

Londra 25 (A.A.) — Akdenizde seyrisefaine tehlikeli mıntakanın genişletilmiş olduğunu bildiren amirallık tebliği ile alâkadar olarak, bunun tebliğde bahis mevzuu edilen büyük mıntakanın muazzam bir mayn tarlasına inkılâp ettiği demek olmadığı kaydedilmektedir. Bu malûmat, sulh halinde bulunan memleketlerin harp harekâtı tehlikeleri ile karşılaşabilecekleri bu mıntakaya girebilecek gemileri haberdar etmek için enternasyonal hukuk mucibince verilmektedir. Daha evvel başka bir haber verilmeden bu mıntakaya maynler dökülebilecektir.

Beşiktaş cinayeti

Kâzım ile karısından başka bugün iki kişi daha sorguya çekilecek

Bundan bir müddet evvel Beşiktaşta Abbasağa parkı civarında bir çuval içinde bulunan kesik erkek kol ve bacakları hâdisesi etrafında Emniyet müdürlüğü ikinci şube cinayet masası memurları tarafından yapılmakta olan tahkikat yeni bir safhaya dökülmüştür. Maktulün Boyabatlı Mahmud isminde biri olduğu anlaşılmasına rağmen katli ika ettikleri şüphesile zan altına alınan maktulün hemşerileri Kâzım ile karısı Ayşenin; bu cinayeti kendilerinden başka bir şahsa yaptırmış oldukları ve her nedense bu şahsı da söylemek istemedikleri kanaatini tevlid etmiştir.

Şimdi alâkadar memurlar tahkikatı bu vecheden idare etmeğe başlamışlardır.

Bu işi görebilmiş olduğu hakkında bazı deliller elde edilen iki kişi daha bugün sorguya çekilecek, belki de, şimdiye kadar Ayşe ile Kâzımın maktulün baş ve gövdesinin gömülü bulunduğu yeri göstermemelerinin hakiki sebebi meydana çıkacaktır.

Ne demeli?

Kadınlar millî vazifeye çağırılıyor. Bu haberi, bazı gazeteler «İstanbul bayanları vazife başına» diye yazıyorlar. «Bayan» frenkçede «Madam» karşılığıdır, umumî şekilde kullanılmaz. «İstanbul Bayanları vazifeye...»

dememeli;

İstanbul kadınları

demeli!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Yüksek insiyaklar

Reşad Nuri Güntekin'in bir fıkrasını okudum. Eski bir intibamı anlatıyor. Namus meselesinden dolayı hemşiresini öldürdüğü için asılan ve darağacı ilmiğine boynunu uzatırken bile kendini haklı sayan bir Bursalı karşısında, yanındaki muallim meslektaşile birlikte duyduklarını naklediyor:

«... Arkadaşım evvelâ büyük bir heyecan göstermişti. Fakat ilk ihtilâçlardan ölümün bozulmaz vakar ve sükûnu içinde bir balmumu heykel halini aldığını görünce onun da sakinleştiği ve gülümsediği gözüme çarptı. Sebebini sordum. Verdiği cevap hâlâ hatırımdadır:

«— Muhakkak ki dünyanın en ürkütücü manzarası karşısında bulunuyoruz. Kendi kendime şu suali sordum: «Bir namus meselesi yahut sadece bir fikir için kuvvetle kafana koyduğun bir şey olsa bu manzara ve hâtıra seni onu icradan alıkoymağa kâfi midir?» Uzun düşüncelerden sonra, yine kendi kendime cevap verdim: «Hayır, ne mümkün!»

Bu yazının intişar ettiği gün zarfında, bizim Ali ile Veli de bu son harpte at neslinin uğradığı tecelliye dair konuşuyordu:

— At cinsi, fikrimce, büsbütün yandı. Zira, eskiden şaha kalkan kahraman mevkiindeydi; şimdi aç Avrupanın ortasında boynunu zalim kasabın bıçağına kuzu kuzu uzatan biçareler arasına karıştı... Acıyorum ona... Ve elbette şaha kalkmış kahraman rolündeyken vurulup ölmek, şimdiki teslimyieti göstermekten daha güzel, daha şairane, daha özenilecek bir şeydi... Vah zavallı atlar!

Biribirine benziyen iki tahassüsün mukayesesini zihnen yaptığım sırada, odada oturup radyonun başında haberleri dinliyen bir genç arkadaş, daldığı düşünceden şu mısraı mırıldanarak silkindi:

Ve mademki ölmek bir gün mukadder...

Başını şehametle kaldırdı. Gözleri öyle bir ışıltı ile parlıyordu ki, bu başın, bir gün hacaletle iğdirilemiyeceği muhakkaktı.

Sonra, ben de masanın üzerinde duran bir gazeteyi elime aldım. Serlevhalardan birine gelişi güzel göz attım:

«Geri hizmetlerde vazife alacak kadınlarımız...»

***

Bütün bunlar, yaşamak, fakat şerefile yaşamak hakkında bir milletin erkeklerile, kadınlarile aldığı azimkâr kararı yer yer ve muhtelif şekillerde aksettiren tezahürler... Yüksek insiyaklar.

(Vâ - Nû)

Çocuk esirgeme kurumuna nakdî yardımda bulunanlar

Ankara 25 (A.A.) — Çocuk Esirgeme kurumundan bildirilmiştir:

Bağdatta yurddaşlarımızdan bayan Şevkiye Kuntay 100 lira, İstanbul Kandilli'de sigortacı Mustafa Aykaç 50 lira, Ankarada bayan Hacı Cemile 40 lria, Ankarada hırdavat mağazası sahibi Trabzonlu B. Hakkı Gül 100 lira, Afganistandaki yurddaşlarımızdan 309 lira 88 kuruş, Antalyada Ali Konuk kızı İnci Konuk 100 lira, Keçiören çocuk yuvasındaki yavruların bayramlık ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere kuruma teberrüde bulunmuşlardır.

Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezi yurd yavrularına vaki ilgi ve muhabbetlerine alenî teşekkürlerini sunar.

ŞEHİR HABERLERİ

Işe müsteşarı

Dün toplanan iaşe komisyonunun mesaisini takip etti

Ticaret Vekâleti iaşe müsteşarı B. Şefik Soyer tedkiklerine dün de devam etmiştir. Müsteşar, öğleden sonra ticaret odasında toplanan iaşe komisyonunun mesaisini tesbit etmiştir. Komisyona vali muavinlerinden B. Ahmed Kınık, mıntaka ticaret müdürü B. Said Rauf Sarper, ticaret odası umumi kâtibi B. Cevad Düzenli ve mıntaka iktisad müdürü iştirak etmiştir.

Müsteşarın tedkikleri teşekkül halinde bulunan ticaret ve petrol ofislerinin mesaisile iaşe komisyonunun alacağı kararlara inhisar etmektedir.

İaşe komisyonu memlekete şamil olarak her nevi yiyecek ve giyecek maddesi stokları ile iştigal etmektedir.

Belediye ve Vilâyet bütçeleri Dahiliye Vekâletince tasvib edildi

İstanbul Belediye ve Vilâyet bütçelerinin tasdik muamelesini yaptırmak üzere Belediye Muhasebe müdürü B. Muhtar Acarın Ankaraya gittiğini yazmıştık. Buraya gelen bir habere göre bütçe Dahiliye Vekilinin tasvibinden çıkmış, Vekiller Heyetine sevkedilmiştir.

Süt ve peynir

İstihsalâtın arttırılması için tedbir alınıyor

Ticaret Vekâleti müfettişleri mandıralarda yaptıkları teftişler esnasında günlük süt istihsalâtı hakkında bir rapor hazırlamışlardır. Vekâlet müfettişleri peynir imalâthanelerini de dolaşarak bu hususta malûmat elde etmişlerdir. Vekâlet, müfettişlerinin mandıra ve imalâthanelerin teftişlerinden sonra elde ettikleri malûmata göre süt ve peynir istihsalâtını arttırmak için tedbir alacaktır.

Mandıra ve peynir imalâthane sahipleri mıntaka ticaret müdürlüğünde toplanarak bu hususta konuşmuşlardır. Toplantıda günlük süt ve peynir istihsalâtı mikdarının çoğaltılması için ne gibi tedbirler alınacağı tesbit edilerek mandıra ve imalâthane sahiplerinden bu hususlara riayet etmeleri istenmiştir.

İç hatlar için Galata rıhtımında yolcu salonu

İç hatlar vapurlarile seyahat edecek yolcuların ve onları geçirenlerle karşılıyanların vapurlara girip çıkamalarını kolaylaştırmak için Galata rıhtımında bir yolcu salonu tesis edilmekte olduğunu tazmıştık. Bu salon ile liman işçilerinin sıhhî ve çalışma durumlarını tanzim etmek için kurulan işçiler servisinin açılma resimleri mayısın birinci günü yapılacaktır.

Mahmudpaşa çeşmesi temir edilecek

Mahmutpaşa çeşmesinin bakımsız bir halde oluşu Belediye reis muavinlerinden B. Lûtfi Aksoyun nazarı dikkatini celbetmiş, dün mahallinde bir keşif yapılmıştır. Çeşme bulunduğu yerden geri alınacak, relöve esaslarına göre tamir edilecektir. Belediye çeşmenin etrafını açtırarak bir yeşillik vücude getirecektir.

Kadıköyündeki istimlâkler

Kadıköyünde Altıyolağzı ile Kadıköy iskelesi arasındaki bina ve arsaların istimlâk muamelesi devam etmektedir. Kadıköyünde Söğüdlüçeşmede 29, Altıyolağzında 27 emlâkin istimlâk muamelesi tamamlanmış, istimlâk bedellerinin sahiplerine verilmesine başlanmıştır.

Imar plânları

Yerebatanın üstü tamamen yeşil saha olacak

Belediye imâr işleri müdürlüğü Yerebatan ve civarının tafsilât plânını hazırlamıştır. Bu plâna göre Yerebatanın üstü tamamen yeşillik olacaktır. Gülhane parkı kapısının karşısındaki camiin etrafı açılacak, sebil yerinde bırakılacak, genişleyen arka yollar sebebile Tıbbî adlî binasının bir kısmı yıkılacaktır. Buradaki ahşap binalardan bir kaçı yıkılarak yeşil bir saha vücuda getirilecektir.

Belediye imâr işleri müdürlüğü Yerebatan ve civarının tafsilât plânından bir kopyesini Müzaler idaresine gönderecektir. Müzelere verilecek plânda Yerebatanın direkleri işaretlenecektir. Müzeler idaresinin bu hususdaki mütalâası alındıktan sonra tafsilât plânı katî şeklini alacaktır. Tafsilât plânına Müzeler idaresi itiraz ederse keyfiyet komisyona havale edilecektir.

Eyüp, Üsküdar, Çamlıca ve Beykozun nâzım plânları

Şehir meclisi nafia encümeninin, tasdik edilmek üzere Şehir meclisine sevkedilen Eyüp, Üsküdar, Çamlıca ve Beykozun nâzım plânlarını tedkik ettiğini yazmıştık. Dün İmâr işleri müdürlüğünde tekrar toplanan encümen azaları Eyüp ve Beykozla Üsküdarın nâzım plânları üzerindeki tedkiklerini ikmal etmişlerdir. Bundan sonra Çamlıca ve civarının nâzım plânı gözden geçirilecektir.

Boğaziçinin Anadolu yakasına aid nâzım plânı da hazırlandığından yakında tasdik edilmek üzere Şehir meclisine sevkedilecektir.

Nafia Vekâleti İstanbulun imâr işleri ile yakından meşgul olduğundan Vekâlet, şehircilik şubesi müdürünü bir müddet için Belediye imâr işleri müdürlüğü ile beraber çalışmak üzere İstanbula göndermiştir. Vekâlet Şehircilik şubesi müdürü Boğazın Anadolu yakasının nâzım plânını tedkik ederek B. Prostla temas etmiş ve bir rapor hazırlamıştır. Bu rapor nâzım plânla birlikte Şehir meclisine sevkedilecektir. Raporda sahilin biçimsiz bir manzara arzetmemesi için alınacak tedbirler, istimlâk edilerek yıkılacak binalar, vücuda getirilecek yeşil sahalar hakkında malûmat bulunmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Hasköyde oturan Mişon İskele meydanında bisikletle dolaşırken on yaşlarında Janet isminde bir kız çocuğuna çarparak yaralamıştır.

★ Şoför Muharremin idaresindeki otomobil Galatada Necatibey caddesinde Abdülkadir isminde birine çarpıp yaralamış, yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

★ Dün muhtelif memleketlere 260 bin liralık ihracat yapılmıştır.

★ Devlet Demiryolları dokuzuncu işletme müdürlüğü hareket tarifesinde yeni tadilât yapılmıştır. Yeni tarifenin tatbikine bu sabahtan itibaren başlanacaktır.

★ Odesa ile İstanbul arasında Romanya vapurları tarafından yapılan seferler haftada ikiye çıkarılmıştır.

★ Fatihte oturan Ahmedle Galatada oturan İhsan bir lokantada yemek yerlerken, sıçrayan bir et parçasından kavga etmişler, İhsan, Ahmedi tabakla başına vurmak suretile yaralamıştır. Suçlu yakalanmış, yaralı tedavi altına aldırılmıştır.

★ Sirkeci - Edirnekapı hattında işleyen 20 numaralı tramvay arabasile şoför İsmailin idaresindeki kamyon Bahçekapıda çarpışmışlar, her ikisi de hasara uğramıştır.

★ Uzunçarşıda oturan yedi yaşında Abdullah, evinin bahçesindeki bir ağaca çıkmış, muvazenesini kaybederek düşmüş ve tehlikeli surette yaralanmıştır. Abdullah hastaneye kaldırılmıştır.

★ Üsküdarda Cami sokağında oturan Necmiye ismindeki kadın evinde yemek pişirirken kazaen tencere devrilmiş, dizlerinden yanıklar almıştır. Polis Necmiyeyi Nümune hastanesine kaldırmıştır.

★ İstanbul dilsizler cemiyeti yedi haziranda Kadıköy Halkevi salonunda bir müsamere tertip etmiştir. Müsamerede körler bir konser verecektir.

Aldığımız mektuplar

Marşlarımız hem az, hem cansız...

23 nisan bayramımızın radyo ile neşredilen tören programında 10 yıl marşı da vardı. Daha yeni bir marşımız olmadığı için bunu tabii görmek lâzım. Fakat bari çalınan marş, heybet ve mânasile mütenasip bir şekilde çalınsa!.. Hayır, bestenin en tasız ve yeknasak seslerile, kalabalığı heyecana getirmek şöyle dursun, aksini yapacak gibi çalındı.

Halbuki bu marş lâyıkı veçhile söylenip çalınsaydı, halkın duyacağı zevk ve heyecan daha büyük ve derin olabilirdi, hele memleketimizde ayrı ayrı değerde müzik kolları, korolar, ses sanatkârları varken...

Iş yerleri

Mürakabe ve teftişe dair nizamname meriyete girdi

Ankara 25 (Telefonla) — Devlet, vilâyet ve belediyelerce doğrudan doğruya işletilen müesseselerle memleket müdafaasile alâkalı iş yerlerinin mürakabe ve teftişine dair nizamname yarından (bugünden) itibaren meriyete girecektir.

İş kanunu şümulüne giren resmî iş yerlerinde iş kanunu ve iş hayatı ile alâkalı mevzuatın tatbikatı bakımından yapılacak mürakabe ve teftişlerle bu teftişlerden alınacak neticelere göre alâkadarlar hakkında icap edecek tayinler bu nizamname hükümlerine tevfikan icra edilecektir.

Sayfiyelerde

Kira bedellerini arttıranlar hakkında takibat yapılacak

Yaz münasebetile sayfiye yerlerine yapılan rağbet üzerine buralardaki kira bedellerinin yükseldiği nazarı dikkati celbetmiştir. Yapılan müracaat üzerine Belediye, kaymakamlar vasıtasile kira bedellerini tedkik ettirmiştir. Kira bedelleri yükselen semtler Adalar ve İstanbulun Anadolu yakasındaki yalı ve köşklerdir.

Ev kiralarını yükseltenlere verilecek cezai hükümler hakkında koordinasyon heyetinin bir kararı mevcuttur. Bu karara göre geçen seneki kontrattaki fiyattan daha yüksek kira bedeli talep edenlerin müddeiumumiliğe tevdii icap etmektedir. Ev kiralıyanların mal sahiplerinden geçen seneki kontratı istiyerek fiyat farkı görürlerse en yakın polis âmirliğine baş vurmaları lâzımdır. Bu bakımdan belediyece yapılacak birşey yoktur. Belediye reisliği keyfiyeti vilâyete bildirmiş, bu gibi şikâyetlerin doğrudan doğruya cümhuriyet müddeiumumiliğine yapılması lâzım geleceği işaret edilmiştir.

Tarihî binalar

Köçeoğlu yalısının tavanları Müze idaresine verildi

Bebekle İstinye arasında istimlâk edilecek sahaya dahil bulunan tarihî Köçeoğlu yalısının yıktırılmaması için müzeler tarafından Belediyeye bir müracaat vaki olmuştu. Fakat yolun tam ortasına isabet eden yalının yıkılması lâzım geldiğinden müzelerin talebi yerine getirilememişti. Bu sefer müzeler idaresi belediyeye tekrar müracaat ederek bina yıkılırken tarihî kıymeti haiz tavanlarla diğer kısımların istimlâk edilerek müzeye verilmesini istemiştir. Belediye müzenin bu talebini kabul etmiştir. Bina içindeki tarihî kıymeti haiz parçalar müzelere bırakılmış, müteakiben bina yıktırılmıştır.

★ Maarif Vekâleti Belediyeye müracaat ederek Boğaziçindeki Amcazade Hüseyin paşaya aid yalının istimlâk olunması ve müteakiben müzelere devrini istemişti. Belediye Daimî Encümeni binanın istimlâkine muvafakat etmiş, Dahiliye Vekâletinden menafii umumiye kararı istenmiştir. Menafii umumiye kararı verildikten sonra bina, sahibinden satın alınacaktır. Bilâhare binanın müzelere devri için icab eden kanuni muameleye tevessül edilecektir.

Bilecik mebusu Salih Bozok vefat etti

Bilecik mebusu B. Salih Bozok dün sabah Suadiyedeki evinde vefat etmiştir. B. Salih Bozok son günlerde göğüs anjininden rahatsızdı. Cenazesi bugün saat 2,25 trenile Ankaraya götürülecek, cenaze merasimi orada yapılacaktır.

B. Salih Bozok 1881 de Selânikte doğmuştu. Harbiyeden çıktıktan sonra orduda muhtelif hizmetlerde bulunmuş, müteakiben Atatürkün yaveri olmuştu. İstiklâl mücadelesinden sonra Bozok mebusu seçilmişti. Kendisine rahmet diler, ailesi erkânına taziyelerimizi sunarız.

Türk kültür birliğinin müsameresi

Türk kültür birliği tarafından hazırlanan Büyük Türk gecesi müsameresi bu akşam saat dokuzda Taksimde Belediye gazinosunda verilecektir. Muhtelif Türk illerinin tarihi ve asri bütün oyunları millî kıyafetle amatör gençler tarafından oynanacaktır. Türklerin muhtelif eski ve yeni şarkıları (koro) ve (solo) olarak söylenecektir.

Modern musiki usullerine uydurulmuş ve belli başlı sanatkârlar tarafından hazırlanmış canlı ve oynak havalarla beraber en ağır ve yüksek Türk musikisi parçaları da teganni edilecektir.

Bir çarpıcı

Dünya nimetleri

Edebiyatta, resimde, alelûmum güzel sanatlarda, yahut tamamiyle başka bir sahada bir çığır açan, ekol yapan insanlar vardır. Meşhur iktisadçı doktor Celâl Muhtar da bu nadide bahtiyarlardan biridir. Son zamanlarda onun ekolüne mensup bir takım genç ve yeni Celâl Muhtarlarla karşılaşıyorum.

Dün biriyle tanıştım.

Bana şunları söyledi:

— Dünyanın bu buhranlı zamanlarında ziraati ve sanayii en ileri memleketlerde bile bir takım tasarruf çareleri düşünülüyor. Ben de bazı şeyler düşünüp buldum ve bunları rakamlarla madde madde tesbit ettim.

Böyle söyledikten sonra cebinden uzun bir kâğıd çıkardı. Birer birer okumağa başladı.

Meraklı bulduğum için işte aynen aşağıya kaydediyorum:

1 — Kravatlar çok pahalıdır. Bunun için elde mevcud kravatları erkekler gayet iyi kullanmalı, senelerce idare etmelidir. Bundan dolayı kravatı gayet büyük ve yumuşak bir tarzda düğümlememiz lâzımdır. Küçük ve sıkı düğümleri artık sulh zamanına saklamalıyız. Zira bu türlü sıkı düğümler, vakıa derli toplu dur amma kravatın kumaşını ve içindeki astarını berbad eder. Bu itibarla bol ve yumuşak düğümü bir moda haline sokmak iktisadî bir borçtur. Maamafih bundan da iyi bir çare vardır. Kravatsızlık modasını etrafa yaymak...

2 — Yazın erkek elbiselerinde kolları, ceket yakalarını kaldırmak, pantalonu kısaltmak, bu suretle bir kostümü iki metre kumaştan çıkarabilmek...

3 — Çorapsızlık modasını erkekler arasında da yaymak...

4 — Zaten rağbette olan şapkasız gezmeyi umumileştirmek. Baloya fraksız veya smokinsiz nasıl gidilemezse birçok yerlere de şapkasız gitmeyi mecburî bir hale sokmak.

5 — Erkekler arasında bir jilet bıçağiyle en fazla traş olmak ve saire gibi müsabakalar yapmak.

6 — Bütün erkek elbiselerinin eskiyince kadın kostüm tayörü haline sokulmasını temin etmek. Bunu umumileştirmek.

7 — Bir erkek şapkası üç türlü kullanılabilir. Evvelâ erkek şapkası olarak. Sonra tersine çevrilerek ve kadın şapkası haline sokularak. Bundan sonra da gene ayni kumaşterlik yapmak kabildir.

Elindeki rakamlı liste uzayıp gidiyordu. Bir kürdanın yedi şekilde kullanılmasından tutun da evde biriken gazete kâğıdlarından 11 şekilde istifade imkânına kadar bu listede neler yoktu ki?..

Yeni ahbabım meşhur: «Tabiatte hiç bir şey kaybolmaz» nazariyesini ele alarak tek bir maddeden namütenahi bir şekilde istifadeler teminini araştırmıştı.

Bu büyük harp bâdiresi bütün yeryüzü insanlarına dünya nimetlerinin büyük kıymetlerini anlattı. Tasdik ettirdi.

Hikmet Feridun Es

ASKERLİK İŞLERİ

Fatih askerlik şubesinden: 1 — Yedek subay hakkına malik lise ve daha yüksek mektep mezunlarından henüz askerlik ödevini yapmamış olanlardan yüksek ehliyetnamesizler ehliyetnamesizler 1 Mayıs 941 günü sevkedileceklerdir.

2 — Bu şeraiti haiz mezunların sevk muameleleri yapılmak üzere şimdiden şubeye müracaat etmeleri.

3 — İşbu ilân davetiye makamına kaim olduğundan müracaat etmeyenler hakkında askerlik kanununun 89 uncu maddesi mucibince bakaya muamelesi yapılacağı ilân olunur.

***

Bakırköy Askerlik şubesinden:

Şubemizde kayıtlı yedek piyade teğmeni Mehmed Suphinin acele şubeye müracaatı.

Bay Amcaya göre ...

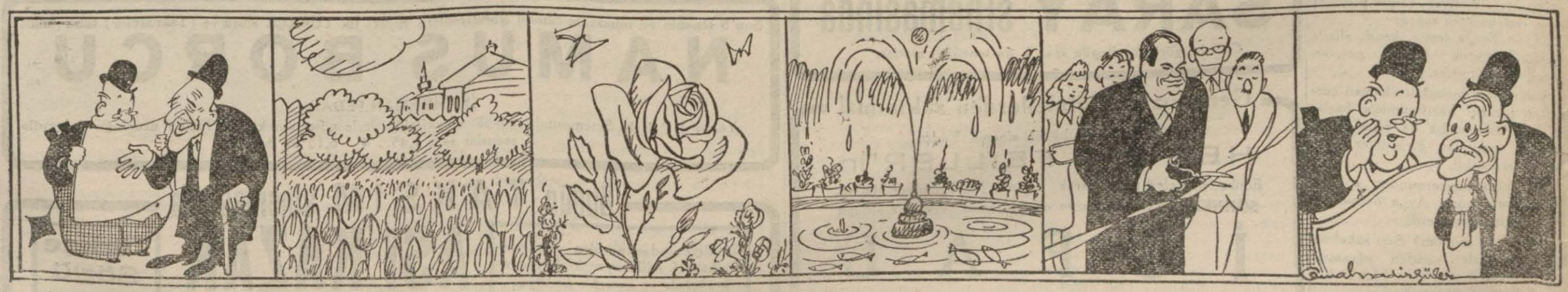

— Evvelce böyle bahçeler yoktu bay Amca...

... Bizim zamanımızda lâle bahçeleri...

... Gül bahçeleri...

... Bir de havuzlu bahçe ile sazlı bahçe vardı...

... Onun için bu çocuk bahçeleri nasıl şeydir anlıyamıyorum...

... Acaba bu bahçelerde neler yetiştirilecek?...

B. A. — Yarınki sağlam neslin fideleri!..

Sahife 3

...ı, duyduklarım

...ır zır deli, hınzır deli

Mekâtibi askeriye müfettişi İsmail paşanın biraderi yaveranı hazreti şehriyariden binbaşı Nihad beyin o gün düğünü var. İlk hareminin vefatından sonra ikinci evlenişi. Eski ahbaplık dolayısiyle bizmkileri de davet etmişlerdi.

Sonraları miralaylığa kadar çıkan merhum, Tokatliyanı gayet seven, vitrininin önündeki sandalyesinden yıllarca ayrılmıyan, çok kimsece oranın direktörü zannedilen zattır.

Düğün Teşvikiye camisinin arka sokağındaki bir evde yapılıyor, bizler ise Göztepede oturuyoruz.

O vakitler böyle denizaşırı semtlerdeki düğünlere gitmek bir mesele idi. İtinalı itinalı saç, baş tuvaleti yapılacak. Danteller, gazlar, fularlarla malâmal uzun etekli ağır elbiseler giyilecek; elmaslar, Şefkat nişanları takıp takıştırılacak. Bu kıyafetin üstüne peçeyi, çarşafı örtüp trenlerde, vapurlarda, arabalarda saatlerce yol gidilir mi?

Binaenaleyh, düğün yerine yakın bir akraba veya ahbap evinde hazırlanmak şarttı. Kontrplâk eden, üstü muşamba kaplı, beyzî şekilli kutulara elbiseler yerleştirilip, aralarına bol lâvanta serpilmiş yastıklar konup ağanın eline verilir, kararlaştırılan mahalde giyim kuşam, süs püs tamamlanır, oracığa varılıverirdi.

O sabah bizimkilerde kaygı: Kime gidelim?.. Kimde giyinelim?

Nişantaşı ve Şişli taraflarında tanıdık çok, fakat hepsi kübera takımı. Sellemehüsselâm düşüvermek fazla lâübalilik. Sonra, ya onlar davetli değilse, cemiyet sahipleriyle araları şekerrenkse. Nisbet vermek gibi de olur.

Hayli düşünüp taşınma üzerine halâs olundu. Beyoğlunda, Hamalbaşında doktor Corci beyler var. Teşvikiyeye uzakça amma ayak karada...

Bu Corci bey askerî doktorlardan ve miralay rütbesinde idi. Rumlikavağı ilerisinde, Tophanei âmireye merbut (Limanı kebir) hastanesinin sertabibiydi.

Hukuk eski; 1877 Rus harbinde büyük babam Silistre'deki kıtaatın erkânı harp reisi iken o da refakatinde bulunmuş. Çok hâzıktı; aile hekimimiz olmuştu. Haftada bir mi... mutlaka gelir, en büyüğümüzün ahretliklere, selâmlıktaki uşaklara kadar herkese ayrı ayrı bakar, ...çetelerini yazardı.

Büyük babam Halebe nefyedilmekten sonra en candan dostlar selâmı sabahı kestikleri halde doktorun hafta atlatması vaki değil.

Corci bey, uzun müddet Mektebi tıbbiyenin fransızca kâtipliğini eden Nikolâki Parlas efendinin oğlu, karısı da Beyoğlunun kibar rum familyalarından, piyanodaki meharetiyle meşhurlardandı. Elyevm hayatta, Romanyadaki küçük kıziyle damadının yanında, seksen beşini aşmışlardandır.

Uzatmıyalım, annem, dayızadesi, bir de yanlarında ben ve yaşlı bir kalfa, emekdarımız Mustafa Baki ağanın elinde elbise kutusu, Köprüden bir kupaya dolup doktor Corci beyin evine indik.

Yerini de söyliyeyim: İngiltere sefarethanesinin solundan sapıp, şimdi de otomobillerin sıvırya geçtikleri Tarlabaşı caddesine döner dönmez, sağda üçüncü kapı. O zaman orası sefertaşı gibi, kâgir bir binaydı. Bugün apartıman halindedir. Kapısının üstünde (Necip Mardam apartımanı) levhası bulunuyor.

Büyük memnuniyetle karşılanıp misafir salonuna alındık. Böyle vakitsiz ziyaretin sebebini söyleyince madamcağız hâkipây dört dönüyor.

Saç kıvırmak için maşa, ispirto lâmbası koşturmalar; hiç açılmamış ve kullanılmamış, en iyi marka pudra kutularını, levanta şişelerini, esansları dizmeler; kızlarına, hizmetçisine: (Kahveyi çabuk pişirin!) diye seslendikten sonra:

— Temiz temiz, kendi elimle yaptım! diyerek tatlılar, gatolar, çörekler getirmeler.

Vakit dar; bizimkiler hemen çarşafları çıkarıp hazırlanmağa başladılar. Madamcağız da rahat rahat tuvalet yapsınlar, giyinsinler diye salondan çekildi.

Ben köşe penceresinden sokağa bakıp duruyorum. Ayna önündekilerde çığlık kopuverdi.

Bir de ne görelim? Saçı sakalına karışmış, gözleri anadan uğramış, elinde koca bıçak, serseri kılıklı bir adam dalmaz mı içeri?

Annem beni önüne katar katmaz, fervadlarla yan kapıdan bitişik odaya; odadan sofaya; oradan ikimiz merdivenden yukarı, dayızade aşağı, can havliyle ne kaçıyoruz... Bıçaklı, yukarıya doğru peşimizden kovalamada.

Çatı katındaki kapıların birinden girip, hemen kapayarak ötekinden çıkıp, gene avaz avaz, haykıra bayra, merdivenden aşağı yuvarlana yuvarlana inerken ev sahibi madam, kızları, hizmetçisi:

— Korkmayın fenalık yapmaz!.. bağırtılariyle yetiştiler. Elinden bıçağı alıp herifi ite kaka aşağı götürdüler.

Onlar da el ayak sapır sapır, bitik halde, son derece mahçup, yalvarıp yakararak özür diliyorlardı.

İşi anlattılar: İlya adında olan bu adam doktorun babasının büyütmesi imiş. Güzel güzel okumuş, bilmem hangi rum mektebini bitirmiş. Bir kıza âşık olduktan sonra sapıtıvermiş. Kimseye fenalığı, yani vurmak, kesmekle alâkası yok. Yalnız, eline bir bıçak geçirdi mi, yabancı birini gördü mü bıçağın ucunu hafifçe vücudüne dokudurup ve: (Öldürdüm!) deyip çekiliverirmiş.

Bunun böyle olduğunu, o zır deli, hınzır delinin cana kıymıyacağını kim hatır ve hayale getirir?... Madamcağız kaç tane yeminlerle beraber hayretteydi:

— Odasına kapadım, kilidi iki kere çevirdim... Kim açtı?

Elbise kutusunu getiren Mustafa Baki ağamız alt taşlıkta beklerken; içeriden kapının vurulduğunu, (aç!) denildiğini duyunca açıvermiş. Saçlı sakallı, sarsak bir ihtiyar. Bu haltı edeceğini ne bilsin?.. Herif mutfaktan ekmek bıçağını kapar kapmaz haydi yukarıya fırlamış.

Düğüne gidiş değil, kıyametten kurtuluş. Baygınlıklar, aygınlıklar, çarpıntılar geçmiyor da geçmiyor; Lokman ruhları koklamalar, melisa ruhları içmeler, kolonyalarla uğunmalar fayda etmiyor.

Baş ve yüz tuvaletlerinden, elbiselerden de hayır um. Saçlar, topuzlar karmakarışık; Velense dantelli, uzun etekli elbiseler koşuşma kaçışma esnasında, oraya buraya takıla takıla paramparça ...

Ev sahiplerinin ellerinde saç maşaları, pudralıklar, iğneyle tireler:

— Bize bırakın, hepsini çabuk çabuk bitirelim!.. diye çırpınıyorlar amma yerinden kıpırdayabileni göster.

En akıl kârı bir an evvel Göztepeye dönmek, fakat davet edenlere karşı ayıp olacak.

Düğün evine vardığımız vakit, koltuk moltuk merasimi şöyle kalsın, cemiyetlere pek geç gitmek âdetinde olan saray haznedar ustaları bile çoktan gelip kırmızı kordelâlarla bağlı çeyrek liraları serpmişler, ilk sofralar savılıp ayak takımlarına sıra gelmiş, seyircilere kapılar açılmıştı.

Tanıdıklardan soran sorana:

— Rahatsız mı idiniz?.. Vah vah, geçmiş olsun!..

— Lodos mu vardı? Vapur çok sallandı galiba?

— (Beni göstererek) Yavrucak gene süzülmüş. Şu bademciklerini doktor Fotyadise aldırıverin ayol, duymaz bile...

Nasreddin Hoca hikâyesinin ayni: Hani çocuklar: (Rengin uçuk), (Gözlerin çökmüş), (Ellerin titriyor) diye ağızbirliği edince, Hoca: (Zahir ben hasta imişim) diyerek mektebi azad edip evine koşmuş.

Bu sözler üzerine bizimkilerde takat ve mecal bir kat daha kesildi. Bir kenara büzülmüş, ağızlarını bıçak açmıyor. Ne eş dostla konuşma; ne incesaz dinleme. Gelin Yıldız saraylılarından; çeyizi, çimeni elbette şahane. Yatak odasına girip onları bile görecek halleri yok.

Kesiklik, eziklik, ürpermeler bastırdıkça bastırıyor. Akşam olmadan, düğünün en civcivli saatinde Allaha ısmarladığı çektik. Kendimizi vapurun yan kamarasına dar atıp hemen kanapelere serildik. Eve gelir gelmez yataklara girdik.

Annemi haftalarca sinir buhranları yokladı. Dayızade kan başına çıktığı için hünnak oldu. Ben öyle bir sarılığa tutuldum ki 15 gün mü, 20 gün mü betim benzim, gözlerimin akı limon sarısı...

Sermed Muhtar Alus

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBİYO ve NUKUD FİATLERİ
25 Nisan 1941

DEVLET BORÇLARI

	L.	K.
% 7,50 933 Türk borcu I. II. III.	18.	50
» » 1938 İkramiyeli	20.	10
» » 1933 İkramiyeli Ergani	19.	—
» 7 1934 Sivas-Erzurum 1	19.	15
» » 1934 Sivas-Erzurum 2-7	19.	30
» 2 1932 Hazine bonoları	61.	—
» » 1934 » »	15.	50
» » 1935 » »	29.	50
» 1938 » »	52.	—
A. Demiryolu tahvili I - II	41.	25
» » III	41.	70
A. Demiryolu mümessil senet	39.	25
Haydarpaşa limanı	43.	25
H. limanı mümessil senedi	41.	25

HİSSE SENETLERİ

T C Merkez bankası kupon kesik	103—
T. İş bankası nama muharrer	9.25
T. İş bankası (hamile ait)	9.40
T. İş bankası mümessil his.	90.—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	22.85
A. Demiryolları şirketi (% 100	37.50
Eskihisar çimento şirketi	7.25
Şirketi Hayriye	26.—
Şirketi Hayriye temettü	21.—

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	102.—
» » 1911	93.—
» » Amorti	61.—
» » Kupon	1.10

NUKUT

Türk altını	27.85
Külçe altın bir gramı	3.61
Osmanlı bankası (banknot)	3.00

KAMBİYO

Londra üzerine 1 sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 dolar	132.20
Cenevre üzerine 100 frank	30.2025
Atina üzerine 100 drahmi	0.9975
Madrid üzerine 100 pezeta	12.9375
Yokohama üzerine 100 yen	31.1375
Stokholm üzerine 100 kuron	30.745

RADYO

Bugünkü program

Öğle ve akşam

13,30	Program	19,50	Şarkılar
13,33	Türkçe Pl.	20,15	Radyo gaze
13,50	Haberler	20,45	Fasıl heyeti
14,05	Türkçe Pl.	21,15	Konuşma
14,20	Bando	21,20	Orkestra
15,00	Musiki Pl.	22,30	Haberler
15,30	Konser	22,50	Müzik Pl.
18,03	Orkestra	27 Nisan Pazar sabahı	
18,40	Yaylı sazlar	9,00	Program
19,00	Konuşma	9,03	Haberler
19,15	Türküler	9,18	Müzik
19,30	Haberler	9,45	Ev kadını.
19,45	Ziraat Tak.		

Gönüllü Hasatbakıcı bayanların şahadetname tevzii merasimi

Gülhane Haydarpaşa ve Gümüşsuyu hastanelerinde muhtelif Ta. lerde gönüllü hastabakıcı kurslarını fikmal eden bayanların şahadetname tevzi merasimi nisanın 27 pazar günü saat 15 te Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacağından bu bayanların mezkûr merasimde bulunmaları ilân olunur.

Vefat

Memleketimizde hamiyetile ve tütüncülüğün inkişafında yaptığı hizmetile maruf Kâtipzade Sabri Çandır, dün akşam eceli mevudile irtihal etmiştir.

Cenazesi bugünkü cumartesi günü Teşvikiye camii karşısındaki Dilek apartımanından kaldırılarak, saat 16 da Teşvikiye camiinde namazı kılındıktan sonra Feriköy mezarlığına defnedilecektir.

Cenabıhak rahmeti ilâhiyesini ihsan eylesin.

Ç. E. K. menfaatine
6 Mayıs 1941 salı akşamı saat 9 da
Münir Nureddin
ÇEMBERLİTAŞ sinemasında
BİR KONSER VERECEKTİR
Biletler sinema gişesinde satılmaktadır

Günlerdenberi LÂLE salonlarından İstanbulun dört bucağına aksededen çılgın kahkahaları duydunuz mu?.. Heyecandan nefesleri kesilenleri gördünüz mü?... Bütün İstanbulu yerinden oynatan 2 şahane filmden hazırlanan bu zengin programı şayet görmiyenler kaldıysa:
Bugün LÂLEYE koşsun
1 İNCİ FİLM: (Türkçe)
HERKÜL
Kahkaha rekorunu kıran... Neşe fırtınaları koparan... Senenin en güzel filmi.
2 NCİ FİLM: (Fransızca)
CASUSLAR DİYARINDA
Her dakika kalbe heyecan... Ruha korku katan mevsimin büyük avantürü.
Seanslar: 1-3,30-6,30 ve 9,45 de
Seanslar: 2,15 - 5 - ve 8,15 de

YILDIZ Sineması
Kemanların çalındığı... Cazbantların oynandığı... Kadınların seviştiği... ve dans edip güldükleri...
DANKO PİSTA
(Macar senfonisi) ni Görünüz. Aşkların ve çigan melodilerinin süper filmidir.

Bugün Kadıköy
OPERA
Sinemasında
Dillerde dolaşan - Asrın nefis Harikası
BU KADIN BENİMDİR
TÜRKÇE SÖZLÜ
filmini görünüz.

MİLLÎ ALEMDAR
da
Şarkın San'at abidesi
BİN BİRİNCİ GECE:
Musiki Şarkılar
Sadettin Münir Müzeyyen
Kaynak Nureddin Senar
İstanbulu Coşturuyor.
İlâveten: Jurnal ve Miki Mavs.

Binler ve binlerce halk
MARMARA
nın temiz havalı salonlarında
ASRIN İLAHESİ
HEDY LAMRR'ı
Bu Kadın Benimdir
Hârikasında tekrar tekrar seyrediyor...
Son bir kaç günden istifade ediniz.
Programa ayrıca:
WAALACE BERRY'nin
Taş Yürekli Adam

Bugün Beşiktaş GÜREL sinemasında
Yeni Müdüriyetin büyük şeref programı
TÜRKÇE KIZIL RAKKASE | ÇELİK KAFES

AZAK Çarşıkapı — Bu çarşambadan itibaren her iki sinemada birden — TURAN Şehzadebaşı
KIVIRCIK PAŞA
Büyük Türk filmi

Bugün SÜMER Sinemasında
Görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan DOUGLAS FAİRBANKS Jr. ve BASİL RATHBONE'nun harikulâde bir tarzda yarattıkları
BATMAYAN GÜNEŞ
Emsalsiz, kuvvetli ve hareketli filminde: Çöl haydutlarının esrarını... Fenalık şeytanlarına karşı mücadeleyi... ve vazifenin aşktan daha kuvvetli olduğunu görünüz... Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

MELVYN DOUGLAS
Nükte ve neş'e saçarak güzel LOUİSE PLATT ile beraber yarattığı ve Polis Hafiyesi rolünde oynadığı
ASRÎ BİR ADAM
filminde, nihayet kendini aşkın ağlarına kaptırıyor. Bu şaşırtıcı filmi
SARAY sinemasında
Gidiniz, görünüz. Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

Genç kızlar, İğfalcilerden sakınınız!
Çünkü, hiçbirinizin, büyük sinema Yıldızı
HERTHA FEILLER'in
Bütün tehlikeleri göze alarak sevimli Jön Prömiyer HANS SÖHNKER'i kandırmağa ve aşkını temine muvaffak olduğu
İĞFAL
filmindeki gibi talihiniz yaver olmayabilir.
Bugün ŞARK SİNEMASINDA

Yarın akşam
FRANSIZ Tiyatrosunda
SAFİYE
ve arkadaşları tarafından Büyük Konser
NAŞİT
ve arkadaşları tarafından
KOCA İSTERİM
TAKLİTLİ KOMEDİ
Biletler gişede satılmaktadır.

BUGÜN
MELEK
Sinemasında
Neş'e - zevk - eğlence ve sizi 2 saat kahkahalarla güldürecek nefis bir film
İLK GENÇLİK
Baş Rollerde: MİCKEY ROONEY LEVİS STONE CECİLLA PARKER
Filme ilâve olarak: Renkli MİKİ MAVS - Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

Son 5 senenin en muazzam filmini görmiyenlere fırsat! İlk TÜRKÇE sözlü ve (Teknikolor) tabiî renkli
NAMUS BORCU
(KAHRAMAN FEDAİ)
Yalnız İPEK Sinemasında büyük muvaffakiyetlerle gösterilmektedir. Filmin uzunluğu dolayısile seanslar saat 1,45 - 4 - 6,15 ve 8,50 de

Bugün TAKSİM sinemasında
Şimdiye kadar görülen filmlerle mukayese edilemiyecek derecede heyecanlı ve meraklı bir film.
ASÎ KAZAK
Türkçe Sözlü
Yüz binlerce askerin iştirakile ve milyonlar sarfile çevrilen muazzam tarihî film.
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

SÖZÜN GELİŞİ

Hayvan kardeşlerimiz

Gururumuz, hayvanların bize pek benziyen mahlûklar olduklarını kabul etmemize mâni ise de galiba aramızdaki fark sadece şekil ayrılığından ibarettir. Yapılışları bizim yapılışımıza benzemiyor, bir de konuşamıyorlar. Düşünüp düşünmediklerini bilmiyoruz. Fakat hayvanların sessiz hayatını örten esrar perdesini aralamaya çalışan hayvanat âlimleri muhtelif müşahedelerile biz, hayvanların en yakın akrabalarımız olduğunu haber veriyorlar.

Boş vakitlerimde beni hayvanlar âlemine doğru çekip götüren zengin bir müşahede kitabına göre fil fazilet sahibi bir hayvandır. Fare son derece geçimsizdir. Hindi azamet taslamaya bayılır. Cırcır böceği çenesi düşük bir gevezedir. Güvercin daima eşine ihanet eder. Kırlangıçlar taaddüdü zevcat taraftarıdırlar ve leylek kıskançtır.

Lacassagne'a bakılırsa insan kıskançlığı leylek kıskançlığı yanında hiç kalır. Hasta denecek derecede kıskanç olan erkek leylek eşinin ihanetini katiyen affetmez ve bazan bir şüphe tüyler ürpertici bir facia ile sona erer. Leylekler üzerindeki müşahede 1768 de İzmirde yapılmış, Lacassagne şöyle diyor:

«İzmir havalisindeki kasabalara her sene çok miktarda leylek gelir, yuva kurar ve yavrularlar. Köylülerin eğlencelerinden biri de arasıra bir leylek yuvasına tavuk yumurtaları yerleştirmektir.

Dişi leylek yumurtaların üzerine yattıktan bir müddet sonra civcivler ortaya çıktığı zaman erkek leylek bu garip mahlûkları görünce acı acı bağırmaya başlar. Bütün civardaki erkek leylekler koşuşup yuvaya dolarlar. Aldatıldığını zannederek deliye dönen kıskanç koca müthiş feryadlar koparırken öteki leylekler zavallı masum dişiyi gagalarile parça parça edip öldürürler.»

Buna benzer müşahedelerle dolu olan kitabı okurken hayvanları bize hiç de yabancı mahlûklar hissetmiyorum. Aramızda var gibi görünen derin uçurum doluveriyor.

Ş R.

DÜNYADA NELER OLUYOR?

İsviçrede heyecan uyandıran bir dâva

İsviçrede Bern şehrinde son günlerde halk arasında büyük bir heyecan ve alâka uyandıran bir davanın görülmesine başlanmıştır. Suçlular, Mont Rever enstitüsü doktorlarından Erik Ferye, Fribour mikrobbiyoloji lâboratuvarı direktörü doktor Artis ve bir hastabakıcı kadındır.

İsviçrede bu iki tanınmış doktorun, ağır ceza mahkemesine sevkedilmelerine sebebiyet veren suç, on iki emzikli çocuğun ölümüne sebebiyet vermektir. Bu on iki çocuğun ölümü, difteri serumu yerine yanlışlıkla toksin tüpleri zerkedilmesidir. Doktor Ferye bu öldürücü mikropları çocuklara zerketmekle müttehimdir.

Doktor Ferye hatanın kendisine değil, mikrobiyoloji lâboratuvarı direktörü doktor Artis'e aid olduğunu, tüplerin o lâboratuvardan gönderildiğini ve üzerlerinde difteri aşısı etiketi bulunduğunu iddia eylemektedir.

Bu dava, İsviçre efkârı umumiyesi tarafından derin bir heyecanla takip ediliyor.

Paraşütle atlamak rekoru

Bir günde paraşütle en çok atlayış rekoru bundan birkaç hafta evveline kadar Amerikalı Jorj Velçe aiddi. Velç bir günde paraşütle 38 atlayış yapmak suretile bir dünya rekoru kurmuştu. Şimdi Arjantinli Pikaso bir günde tayyareden 39 defa atlamak suretile yeni bir dünya rekoru teşkil etmiştir.

Pikaso, Buenus Aires tayyare meydanında sabahleyin saat yedide tayyareden atlayışlarına başlamış ve akşam saat altıda 39 atlayışı tamamlamıştır.

Binlerce halk yürekleri heyecandan çarpa çarpa bu cesur tayyarecinin atlayışlarını seyir ve takip etmişlerdir. Birçok kadınlar heyecandan bayılmışlardır. Pikaso, geçen sene Amerikalının rekorunu kırmağa teşebbüs etmiş, fakat 21 inci atlayışta yaralandığı cihetle, teşebbüsü akim kalmıştı.

Fatihte pasif korunma tecrübeleri

Fatih kazasındaki dünkü tecrübelerden bir kaç enstantane

Dün Fatih kazasında pasif korunma tecrübeleri yapılmıştır. Fatih kaymakamı vilâyet seferberlik müdürü, Fatih askerlik dairesi reisi tecrübede hazır bulunmuştur.

Saat 15 de alarm işareti verilmiş, halk polisler tarafından sığınaklara davet edilmiştir. Nakil vasıtaları durdurulmuş, itfaiye, zehirli gazla mücadele, imdadı sıhhî grupları faaliyete geçirilmiştir. Bu esnada Fatihte bir lâstik fabrikasına yangın bombası, Fatih camiine tahrib bombası düştüğü haber verilmiş, Saraçhanebaşındaki bir yangının söndürülmesi işile mahalle yangın grupları meşgul olmuştur.

Alarmın bittiği saat 15 1 30 geçe yine düdükle halka bildirilmiş, bu saatten sonra nakil vasıtalarının işletilmesine izin verilmiştir.

Sovyetler Birliğinin vaziyeti

Reuter, Sovyetlerin müstakil siyasetlerine devam edeceklerini söylüyor

Londra 25 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muhabiri yazıyor: Almanyanın yakında garpta yapmak istediği hareketleri tayin ve tesbite yaraması muhtemel olan bir takım müzakereler Paris'de cereyan ettiği bir sırada B. von Ribbentrop şarktaki siyasi ve belki de askeri taarruz hakkında Almanyanın Moskova ve Ankara büyük elçileri von Schulenburg ve von Papen ile istişarelerde bulunmaktadır. Sovyetler Birliğinin tutacağı yolun Alman plânları üzerinde son derece müessir olacağında şüphe yoktur. Bu itibarla Moskovanın takip etmesi en ziyade muhtemel olan siyasî hareket hattını anlıyabilmek için Sovyetlerin son zamanlarda yaptıkları resmî beyanat ile bazı hareketleri gözden geçirmek lâzımdır.

Sovyetler Birliğinin Almanya ile akdettiği ademi tecavüz paktından sonra yaptığı en manidar hareket geçen ikinciteşrinde karşılıklı bir yardım paktı yapılması hususunda Bulgaristana yapmış olduğu tekliftir. Moskovanın, böyle bir muahede akdedilmediği takdirde, Bulgaristana bazı iktısadî anlaşmalar mukabilinde tek taraflı bir garanti vermeğe hazır bulunduğu mevsuk haber alan mahfillerce ileri sürülmüştür.

Bulgarlar bu iki teklife de kaçamaklı birer cevap vermişlerdir. Bulgar hükûmetinin martta Alman kıtalarının Bulgaristana girmesi hakkında verdiği karar Sovyetleri oldukça sinirlendirmiş ve Moskova hükûmeti Alman askerlerinin topraklarından transit suretile geçmesine müsaade ettiği için Macar hükûmetini de takbih etmiştir.

Bunu müteakib, Yugoslavyanın istilâsı arifesinde bu memleketle bir ademi tecavüz paktı yapılmıştır. Sovyetler, Yugoslavyanın yaptığı harbi meşru bir hareket olarak telâkki etmektedirler. Bu memleket elân Sovyetlerin bütün teveccühünü muhafaza ediyor. Mevzuu bahis muahedenin akdinden bir müddet önce Sovyetlerle Türkler arasında bir «karşılıklı bitaraflık ve compréhensiyon» paktı imzalanmıştır. Bu pakt iki memleketten birinin bir tecavüz karşısında sürüklenebileceği bir müdafaa harbi ihtimali derpiş edilerek yapılmıştır.

Bütün bunlardan başka Sovyetlerin ikinciteşrinde üçler paktına iltihaka davet edildiği ve bu teklifin reddolunduğu da ifşa edilmiştir. Bu meselenin ifşası keyfiyetinin Almanların çok canını sıktığı zannedilmektedir. Bu hâdiseler Sovyetlerin, Mihver devletlerinin hoşuna gitmese de, daima müstakil bir siyaset takib ettiğini göstermektedir. Sovyetlerin bu yolda devam edecekleri ve şimdi Almanya tarafından bazı hususlarda istimzaç edilecek olurlarsa verecekleri cevabı yine münhasıran Sovyet menfaatleri bakımından kararlaştıracakları bedihidir. Sovyetler Birliğinin vaziyeti hakkında yapılabilecek en doğru tahmin budur.

Avrupa mıntakası haricinde ise Sovyetlerin Japonlarla yaptığı bitaraflık paktı vardır. Japon gazetelerinin bu pakt karşısında ilk günlerde gösterdikleri harareti muhafaza etmemeleri dikkate değer bir noktadır. Sovyetlerin, silâh verilmesine devam olunacağı hakkında Çine verdikleri teminat Japon gazetelerindeki ağız değişikliğini az çok izah etmektedir.

General de Gaulle'ün bir nutku

Londra 25 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı general de Gaulle'un Brazzaville'deki hür Fransızlar radyosunda irad ettiği bir nutku neşretmektedir

General nutkunda şimdi şimalî Afrikada bulunan Almanların Fas, Kamerun, Togo ve Kongo hakkındaki besledikleri niyeti hiç bir zaman saklamamış olduklarını, İtalyanların ise yalnız Tunusta değil, ayni zamanda Çad gölü mıntakasında gözleri olduğunu söylemiştir.

De Gaulle Fransız müstemlekeleri ahalisini hür Fransa davası etrafında büyük bir heyecanla toplanmış olanlara iltihaka ve onlar gibi hürriyet uğrunda mücadeleye davet etmiştir.

Maçek Zağrep civarındaki malikânesinde

Budapeşte 25 (A.A.) — İyi haber alan Belgrad mahfillerinden öğrenildiğine göre, B. Maçek Zağreb civarındaki malikânesinde ve sıhhatte bulunmaktadır.

BELÇİKA KRALI

Belçika seferinin tarihini yazıyor

Kral Laeken şatosunda oturmakta ve hiç dışarı çıkmamaktadır, yalnız bir defa Berchtesgaden'e gitmiştir

Geçen sene ordusile beraber, Almanlara teslim olan Belçika kralı Leopold, Brüksel civarındaki Laeken şatosunda yaşamakta ve hiçbir tarafa çıkmamaktadır.

Paris Soir, kralın hayatını şu suretle anlatıyor:

Her pazar günü Brüksel halkı Laekene gidiyor. Laeken, Brükselin şimalinde bir sayfiye yeridir. 1935 senesinde Belçika beynelmilel sergisi burada kurulmuştur. Belçika krallarının mezarları, burada gotik tarzda inşa edilmiş bir kilisenin içinde bulunuyor.

Kral Leopold ile çocukları burada muazzam bir parkın içindeki şatoda yaşamaktadırlar. Brüksel halkı, pazar günleri bu şatonun etrafında dolaşıyor.

Şatonun içinde bulunduğu parkı, duvarları dışından çepçevre dolaşmak bir saat kadar tutuyor. Dışarıdan yalnız duvarlarla parmaklıklar görülüyor. Bu civarda gezmeğe gelen Brüksel halkı için en enteresan nokta, şatonun büyük dış kapısıdır. Dış kapının iki tarafında silâh omuzda miğferli bir Alman askeri dimdik duruyor. Dış kapıdan birkaç metre içeride nöbet kulübesinde, silâhsız, fakat büyük üniformalı iki Belçika jandarması bekliyor. Etrafta dolaşan halkın, şatonun önündeki büyük meydanda durması ve toplanması yasaktır. Oradan geçen Belçikalılar, parkın içinde yüksek meşe ve çam ağaçları arkasında gizlenmiş olan şatonun bulunduğu yere seri ve mütecessis bakışlar atıyorlar.

Kral Leopold, teslim olduktan sonra çekildiği bu şatonun içinde nasıl yaşıyor? İşte birçok Belçikalıların merak ettikleri nokta budur.

Bunu kralın yakınlarından birinden öğrendim. Kral üçüncü Leopold bir albayın kumandasında bulunan bir Alman kuvvetinin nazarî nezareti altında bulunan şatosu içinde mutlak bir serbestiye maliktir. Sabahları saat 5,30 da kalkıyor, tuvaletini yaptıktan sonra evvelâ atla sonra parkın yolları arasında yaya olarak bir gezinti yapıyor. Kral Leopold, kışın parkın donmuş olan gölleri üzerinde patinaj da yapıyordu.

Kral saat yedide mesai odasına geliyor ve Belçika harbinin tarihini ve bu harpte Belçika ordusunun oynadığı rolü tesbit etmekle meşgul oluyor, saat on birde askerî kabinesini topluyor, öğleden sonra yaveri general Van Overstracteni, sivil kalemi mahsus müdürü baron Capelle'i kabul ediyor. Belçika halkının hayat ve ihtiyaçları hakkında kendisine verilen izahatı dinliyor. Kral Leopold, Belçika halkı için kış ianesi açıldığı zaman kendisi bir milyon frank vermek suretile bu yardım listesine ismini yazdırmıştır.

Birkaç sene evvel zevcesi kraliçe Astridi feci bir kazada kaybetmek felâketine uğramış olan kral Leopold, şimdi yanında kızı ve iki erkek çocuğunu bulundurmakla teselli buluyor.

Belçika veliahdi Brabant dükü Baudoin ile küçük kardeşi Liége prensi Albert, şatoda hususî muallimlerden ders alıyorlar. Arasıra Ardennes'lerin saf ve temiz havasını teneffüs etmek için Ciergnon şatosuna gidiyorlar.

Çocukların en büyüğü olan prenses Joséphine - Charlotte şimdi kocaman bir kız olmuştur ve müteveffa annesinin canlı bir modelidir. Her sabah bir mürebbiyenin nezaretinde Brükselde bir kolleje tramvayla gidiyor, akşamları da ayni vasıta ile şatoya dönüyor.

Şövalye kral Birinci Albert'in dul zevcesi valde kraliçe Elisabeth sık sık şatoya giderek günlerini orada geçirmekte ve parktaki nadide çiçeklerden koparak hastanelerde yatan yaralılara ve hastalara götürmektedir. Valde kraliçe halk aşhanelerine sık sık giderek orada pişirilen çorbayı tatmaktadır.

Kral Leopold, Laeken malikânesinden hiç dışarı çıkmamaktadır. Bununla beraber, bundan birkaç hafta evvel, şatodan iki gün ayrılmıştır. Perdeleri inik iki siyah otomobil, bir sabah Alman muhafaza kuvveti ve Belçikalı memurlar selâm dururken şatodan dışarı çıkmıştır. Bu otomobillerden birinde Berchtesgaden şatosuna giden ve geceyi orada geçiren kral Leopold bulunuyordu.

Seferi hâki bir elbise giymiş olan kral Leopold, ertesi gün sabahtan akşama kadar B. Hitler tarafından kabul edilmiş, tercümanlığı da doktor Schmidt yapmıştır. İki devlet şefi arasında ne konuşulmuştu? Temin edildiğine göre Belçikadaki vaziyet hakkında fikir teati edilmiş ve B. Hitler bazı etminat mukabilinde krallık mevkiini tekrar işgal edebileceğini krala ihsas etmiş, kral Leopold ise, kendisini mağlûp olmuş bir ordunun şefi telâkki ettiğini ve bir Belçika askeri esarette bulundukça kendisinin de esarette kalmak istediği cevabını vermiş, siyasî hiç bir teşebbüse de önayak olamıyacağını ilâve etmiştir.

Kral Leopold

Belçika veliahdi, kız ve erkek kardeşleri

Mecliste

Üç mebusun teşriî masuniyetlerinin kaldırılması hakkındaki taleb devre sonuna bırakıldı

Ankara 25 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün B. Şemsettin Günaltay'ın başkanlığında toplanarak Denizli mebusu doktor B. Kâzım Samanlı'nın teşrii masuniyetinin kaldırılması talebi hakkında tayini muameleye mahal görülmediğine aid mazbataya ittila kesbedilmiş ve Kastamonu mebusları B. Celâl Bayar ve Hacer Dicle'nin Ordu mebusu B. Ahmed İhsan Tokgöz'ün teşrii masuniyetlerinin kaldırılması hakkındaki taleplerin devre sonuna bırakılmasına mütedair mazbataları tasvib eylemiştir.

B. M. Meclisi bundan sonra jandarma eratı hakkındaki kanuna ek kanun lâyihasının ikinci müzakeresini yaparak kabul eylemiş ve pazartesi günü toplanmak üzere içtimaına son vermiştir.

Alâkalı encümenlere sevklunan lâyihalar

Ankara 25 (Telefonla) — Hükûmet tarafından Meclise gönderilen yeni kanun lâyihaları alâkalı encümenlere sevkolunmuştur. Bunlar arasında Ankara elektrik, havagazı ve Adana elektrik müesseselerinin idare ve işletmeleri hakkındaki kanun lâyihalarile arazi vergisi kanununun ikinci maddesine bir fıkra eklenmesi, İstiklâl harbi malûllerine verilecek para mükâfatı ve Türkiye - Almanya arasında ticarî mübadelelere mütedair 25 temmuz 1940 tarihli hususî anlaşmaya bağlı 3 numaralı protokolün 4 üncü maddesinde tayin edilen müddetin iki ay temdidi hakkında teati olunan notaların tatbikine dair kanun lâyihaları vardır.

Diğer taraftan Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü 1940 mali yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihası ve bütçe encümeni mazbatası ruznameye alınmıştır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Eski Romanın haşmetli bir imparatoru:

Diocletien

Dünkü Ansiklopedi sütunumuzda Diocletien'in adı geçti.

Bu Roma imparatorunun tafsilâtlı ismi şöyledir: Caius Valerius Jovius Diocletianus. 245 senesinde, Dalmaçyanın merkezi olan Salone civarında doğup 313 de aynı şehirde vefat etti.

Bir azatlının oğluydu. Lejyonlardan birinde asker oldu. Probus devrinde terakki edip Aurelien zamanında konsül oldu. İmparator Numerien'in, kayınpederi Arrius Aper tarafından katledilmesi üzerine o da katili kılıçla öldürdü; 284 tarihinde askerler tarafından imparator ilân olundu. Numerien'in biraderi Carinus'a karşı Romaya ordu gönderdi. Carinus da kendi askerleri tarafından katledilmişti. Diocletien imparatorluk mevkii için bir tek hükümdarın kâfi gelmiyeceğini anlıyarak Maximien'i 286 da kendine şerik aldı. Bu da kaba, cesur ve sadık bir askerdi. Maximien Gaule (bugünkü Fransa) topraklarına Bagande'ların isyanını bastırmağa gitti. Orada St. Maurice tarafından kumanda edilen hristiyan askerlerini ezdi.

Roma, hududlara çok uzak olduğundan iki payitaht ihdas etmek lâzım geliyordu. Milan, Alp dağlarının nöbet mevkii; Nicomedie yani bugünkü İzmit ise İran hududuna yakın sayıldığı için şarkın nöbet mevkii mesabesinde görülerek ona göre yeni bir nizam kuruldu.

292 tarihinde Diocletien, iki Roma hükümdarının muavini olmak üzere iki sezar ihdas etti. Devletin idaresi şu hali aldı:

1 — Diocletien (hükümdar) Trakya, Mısır, küçük Asya sahibi. Merkezi Nicomedie (İzmit). Galere, onun sezarı ki, İllirya (bugünkü İtalya ile Yugoslavya arasında dağlık mevki), Tuna, Yunanistanın Achaie denen kısmı idaresinde bulunuyor ve Sirmium'da oturuyordu.

2 — Maximien (hükümdar) İtalya, Sicilya ve Afrika sahibi. Merkezi Milan Constance Clore onun sezarı ki, Gaule, İspanya bölgelerini idare ediyordu; Treve şehrinde oturuyordu.

Bu koca devlet, Diocletien'in nüfuzu altında mükemmelen işledi. Dahilinde nizam hüküm sürdü; hududlar sağlamlaştı. 297 de İranla devamlı bir sulh aktedildi. 304 yılında, iki hükümdar Romaya gelerek lâyık oldukları zafer alayile karşılandılar.

Diocletien'in son seneleri, yani 303 - 311 araları, hristiyanlara karşı takib edilen gayet ezici ve zalimane bir siyasetle lekelenmiştir.

Diocletien, iktidar mevkiinin debdebesinden usanarak 305 senesinde altmış yaşına gelince, Dalmaçyaya, kendi vatanı olan Salone'a çekilmiş; orada ölünciye kadar filozofane bir hayat sürmüştür.

Bir kadının yaşı

...için en güzel yaş hangisi-...ence kadın kırkında olgunlaşır. Bu yaştan küçük olan kadınlara ben çocuk nazarı ile bakarım.

— Amma yaptın ha?... Otuz beş, otuz sekiz yaşında bir kadın nasıl çocuk addedilebilir? Kadın için en güzel çağ yirmi beş ile otuz arasıdır.

— Bana sorarsanız yirmi ile yirmi beş arasıdır derim...

— Bunların hepsi boş sözler. Öyle kadınlar görürsünüz ki ellisine yaklaşmıştır. Hattâ belki geçmiştir. Lâkin on sekiz yaşında bir genç kadından daha güzel, daha cazibeli, daha füsunkârdır.

Henüz harp başlamamıştı. Bunun için o vakitler insanlar bir araya toplanıp meselâ kadının en ziyade hangi yaşta güzel olduğuna dair bir bahis açıyorlar ve saatlerce bunun hakkında ...nuşabiliyorlardı.

...Yetekim işte o günü de beş bekâr ...adaşın arasında böyle bir münaka-...şlamıştı. Hepsi kadının en güzel ...ının hangi çağda olabileceğine ...aya ayrı bir fikir sürmüştü.

...nların yaşları hakkında bü-...erin aynı fikirde olmaları-...oktur. Erkeklerin bir kıs-...şımlardan, bir kısmı es-...bir kısmı kumrallardan B... ...arsa yaş meselesinde de böy-...ce zevkler değişir. Meselâ ben öylelerini bilirim ki, hakikaten fazla genç kadınlardan katiyen hoşlanmazlar. Buna mukabil beyaz saçlı ve yaşları epeyce ilerlemiş, fazlaca olgunlaşmış olanları pek beğenirler. Bazıları da pek gençlerden hoşlanırlar.

Buna dair size bir hikâye anlatayım. Başımdan geçen hakiki bir vaka...

Hergün İstanbula indiğim vapurda arasıra güzel bir kadına ras gelirdim. Hafta bir iki günü de aynı vapurla köye dönerdik. Bu ince, zarif ve koyu kına renkli saçlı, hafifçe çilleri olan gayet uzun kirpikli bir kadındı.

Bazıları çilli simaları pek beğenmezler. Lâkin benim fikrimce bazen çil bir çehreye bambaşka bir güzellik verir. Bu uzun kirpikli, şık kadının da yüzündeki çiller kendisine pek ziyade yaraşmıştı. Lâkin bütün bunlara rağmen ona «emniyetsiz derecede güzel» de denilemezdi.

Bir gün gene bu genç kadına vapurda ras gelmiştim. Yanımda bir arkadaşım da vardı. Belki tanırsınız: Hilmi...

Uzun kirpikli kadın biraz ilerimizdeki kanapede oturuyordu. Hilmi benim kulağıma eğilerek yavaşça sordu:

— Şu karşımızdaki kadını görüyor musun?

Cevap verdim:

— Yalnız şimdi değil, onu sık sık görürüm. Haftada bir iki gün vapur...kendisine raslarım...

...yaşında tahmin edersin?

...karşısındaki insanların yaş...tahmin edemezler. Lâkin bu ...enim garip ve dehşetli bir ...vardır. İlk karşılaştığım bir ...aşını hemen hemen tıpa tıp ...bilirdim. Bazen yaptığım ...de bir, azami iki yaş yanılırdu. Fakat işte o kadar... ...tuhaf ihtisasımdan dolayı ...rımın çoğu bana «yaş mu-...derler. Lâkin şimdi ilk de-...n kirpikli kadının yaşını ...mek hususunda biraz tered-...düde düşmüştüm.

Arkadaşım benim bu halimi görünce gülümsedi:

— Haydi bakalım yaş muhammini... Birşey söyle de anlıyalım...

Nihayet kararımı verdim:

— Bu kadın taş çatlasa otuz beş yaşından daha büyük değildir. Hattâ belki daha küçüktür.

Hilmi yüzünde daha geniş bir gülümseme ile:

— Çık bayım çık... Yüksel!

Sanki aramızda mühim bir emlâk pazarlığı yapıyormuşuz gibi ben dayattım:

— İmkânı yok... Bu kadın otuz beşinden fazla olamaz. Ben sana tahmin ettiğim en yüksek yaşı söyledim.

Hilmi:

— Azizim, dedi, ben bu kadını gayet iyi, gayet yakından tanırım. Ailesile de muarefem vardır. Ve bilirsin ki ben ne yalan söylerim ve ne de mübalâga yaparım. Bunun için sözlerime inanabilirsin değil mi?

— Tabii, tabii!...

— Bu kadın tamam 51 yaşındadır!...

Az daha yerimden sıçrıyacaktım. Eğer bunu bana başka birisi söyleseydi dünyada inanmazdım. Lâkin şimdiye kadar Hilminin ne yalan söylediğini, ne de bir işte mübalâga yaptığını görmüştüm. Hilmi benim hayretten aptallaştığımı görünce daha keyifli keyifli güldü:

— Ya azizim, dedim, gördüğün kadın hayatının birinci «yarım asır»ını bitirmiş, ikinci yarım asrına basmıştır. O tam elli birindedir ve senin tahmin ettiğin yaşa yakın, yani otuz ikisinde evli bir kızı vardır!...

Lâkin çıldıracaktım. Bu otuz beşinde bile görünmiyen güzel kadın elli bir yaşında olsun!... Olur şey değil... Evet bu bir tabiat harikası idi. İşin garibi şimdi gözüme daha güzel, daha baş döndürücü bir şekilde görünüyordu. Artık kendisini «emsalsiz derecede güzel» buluyordum. Ve hakikaten de yeryüzünde aransa, taransa belki bir eşi daha bulunamazdı. Elli bir yaşında bu derece taravetini muhafaza eden bir kadın muhakkak ki emsalsiz addedilebilirdi. Şimdi onunla tanışmak, bu tabiat harikasının hayatına girmek istiyordum. Bu harikulâde kadını daha yakından tanımak için sabırsızlanıyordum. Ve düşünüyordum ki şimdiye kadar sevdiğim, hayatına girdiğim sevgililer arasında hiç biri ellisini geçmiş değildi. İlk defa elli yaşını geçmiş bir sevgilim olacaktı. Lâkin bu kadar genç, bu kadar güzel görünen bir «yarım asırlık sevgili...»!..

Hilmi:

— Bazen kızı ile sokağa çıktıkları zaman herkes onları iki kardeş zanneder. Kimse ana - kız olduklarına dünyada inanmaz... diyordu.

İşte uzun kirpikli kadını, bütün öteki kadınlardan ayıran şey de bu idi. Onun fevkalâdeliği burada idi.

Kendisile ahbaplığı ileri götürmem hiç kolay olmadı. Vakıâ ne zamandanberi aramızda göz aşinalığı, göz ahbaplığı vardı amma onu kazanmak pek güç oldu.

Bir gün aramızda yaş bahsi açılmıştı. Rabia:

— Ben otuz dört yaşındayım!... deyince gülümsedim. Ona:

— Sevgilim, dedim, birçok erkeklerin aksine olarak sen» yaşın hakkında bana ne kadar büyük bir rakam söylersen o kadar hoşuma gider. Emin ol böyle... Bence senin nadideliğin, büyük kıymetin de buradan geliyor...

Hayret etmiş gibi ve biraz soğuk bir tavırla:

— Fakat ben hakikaten otuz dört yaşındayım... Hiç de yaşımı saklamak istemem... dedi.

Ve sonra tahkik ettim. Rabianın dediği doğru idi. Otuz dört yaşında idi. Kızı filân da yoktu. Bizim Hilmi yanılmıştı.

Lâkin ben Rabianın yaşının bildiğimden bu kadar küçük olduğunu öğrenince tamamile değiştim. Artık ona eski gözle bakmıyordum. Rabia nazarımda o fevkalâdeliğini kaybetmişti. Kendisini diğer kadınlardan ayıran o harikulâdeliği uçup gitmişti. Şimdi bu genç kadın alelâde bir insandı. Hakikaten genç olduğunu öğrenince sevgilimden ayrıldım. Halbuki benim aksime hareket eden ne kadar çok erkek vardır değil mi?...»

Hikmet Feridun Es

KÜÇÜK İLAN
okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vasıtadır. Alım, satım, kira işlerinde iş ve işçi için istifade ediniz.

Iktisadî meseleler

İhtikârla mücadelede esnaf cemiyetleri mühim bir rol oynayabilir

Son haftanın piyasa vaziyeti, ihracat ve ithalât vaziyeti

Fiyatları Murakabe komisyonu, et fiyatlarını yeniden tesbit etmiştir. Yeni fiyatların ilân edildiği gün bir kasapta şu hâdiseye şahit olduk: Kasaptaki listede kıvırcık 75 diye yazılıydı, elinde bir gazete parçası olan bir kadın, fiyatların değiştiğinden kasabı haberdar etmiş, kıvırcık etin 70 kuruşa satılması lâzım geldiğini söylemiştir. Kasap buna cevap olarak, yeni et fiyatlarından haberi olmadığını, kendisinde kuzu etinden başka et satılmadığını beyan etmiştir.

Demek oluyor ki, Fiyatları Murakabe komisyonunun et fiyatları hakkındaki ilânlarından birçok kasaplar haberdar değildir. Acaba, fiyatları alâkadar esnafa nasıl tebliğ etmeli? Yalnız gazetelerin ilân sahifelerindeki dört beş satırlık ilân kâfi midir? Şimdiye kadar kontrol edilen esnaf fiyatları murakabe komisyonunun ilân ettiği fiyatlardan günü gününe haberdar olamadıklarını çok defa iddia etmişlerdir. Bütün bu iddiaların ne dereceye kadar doğru olduğuna dair bir hüküm vermek de güçtür Fakat herhalde, tüccar ve esnafı fiyatlardan haberdar etmek için, bu esnafın mensup olduğu teşekküllerden de istifade etmek kabildir. Kasaplar cemiyeti, komisyonun yeni ilân listesini günü gününe azasına bildirebilirdi. Esasen bir cemiyetin de bundan daha mühim bir vazifesi olamazdı. Diğer yazılarımızda iddia ettiğimiz gibi, ihtikârla mücadele mevzuu, yalnız Fiyatları Murakabe bürosuna inhisar etmiştir. Diğer teşekküllerin de komisyonun mesaisine müvazi olarak, azasını ikaz etmesi, yeni kararlardan haberdar eylemesi lâzımdır. Mesleki teşekküller arasında, Fiyatları Murakabe bürosunun mesaisini kolaylaştıran bir tek teşekkül vardır. O da, ayakkabıcılar cemiyetidir. Bu cemiyet komisyonun halk tipi, ucuz ayakkabı mevzuu ile çok yakından alâkadar olmuş, kolaylık olmak üzere komisyona muhtelif ayakkabı nümuneleri vermiştir. Diğer esnaf teşekkülleri de ayakkabıcılar cemiyeti gibi hareket etmiş olsaydı, ihtikârla mücadele mevzuu bu kadar çetin bir safhaya girmezdi.

Halbuki diğer teşekküllerden bazıları Fiyatları Murakabe komisyonuna müşkülât çıkarmış, tesbit edilen fiyatlara lüzumsuz yere itirazlarda bulunmuşlardır. Meselâ: Kasaplar cemiyeti bu suretle hareket ederek kuzu fiyatlarının tesbit edilmemesi üzerinde ısrar etmiştir. Bunun neticesinde, yazımızın baş tarafında da işaret ettiğimiz gibi, kasaplar, koyun etini, kuzu eti diye satmağa muvaffak olmuşlardır. Kuzu fiyatı tesbit edilmediği için, kasaplar istedikleri fiyata kuzu eti satmaktadırlar. Halbuki kasaplar cemiyeti kuzu etine fiyat konulmaması hususunda bin dereden su getirerek itirazlarda bulunmasaydı, bazı kasaplar koyun etini kuzu diye satmıyacaktı.

Bu hâdiseler bize gösteriyor ki, bazı esnaf cemiyetleri ihtikârla mücadele mevzuuna iştirak etmemektedir. Bu mücadelede muvaffak olmak için, bu gibi esnaf cemiyetlerini de kontrol altına almak, bu gibi teşekkülleri bugünün ihtiyaçlarına uygun ve daha faydalı bir şekle getirmek lâzımdır.

Haftanın piyasa hareketleri

Geçen hafta yazdığımız gibi bu hafta içinde de ihracat ithalâttan fazla idi, esasen harpten sonra, dış ticaretimizde ihracatın ithalâta nisbetle fazla oluşu klâsik bir hale gelmiştir. Bunun sebeplerini birkaç kelime ile şu suretle izah etmek kabildir. Avrupanın, deniz aşırı memleketlerle alâka ve münasebetleri kesilmiştir. Harbin sahası genişledikçe, Avrupanın deniz aşırı memleketlerle olan irtibatı daha ziyade azalacaktır. Bu vaziyet karşısında kalan Avrupa, muhtaç olduğu maddeleri, mümkün olduğu kadar, Türkiye şeraitindeki memleketlerden tedarik etmek mecburiyetindedir. Bu yüzden Avrupaya her nevi maddeleri ihraç etmek imkânları hasıl olmuştur.

Satılan mallar arasında, Çekyaya gönderilen armud kurusu, kuru erik gibi mallar bile bulunmaktadır. Kepek başlıca ihraç maddelerinden biri olmuştur. Küspe, her taraftan talep edilmektedir. Susam, keten tohumu, deri Almanya, İsviçre ve Çekyadan istenilmektedir.

Bu hafta içinde ihracat en ziyade, Almanya ve Almanya işgali altındaki memleketlere yapılmıştır. Almanlar en ziyade tütün almışlardır. Alman firmaları 2 milyon liralık tütün almak için, yeniden bir anlaşma yapmışlardır. Türkiye - Almanya arasındaki 21 milyon liralık ticaret anlaşması süratle tasfiye edilmektedir. Bu anlaşmaya göre, Almanyaya 750 bin liralık hububat, yağlı tohum satılacaktır.

İhracat müsait şartlara tâbi olduğu halde ithalât yapmak güçtür. Harbin sahası genişlediği için, Akdeniz yolundan ithalât yapmak şimdilik mümkün değildir. Balkan harbinin inkişafı, Yunanistanla aramızda deniz motörlerine inhisar eden ticari münasebetleri de inkıtaa uğratmıştır.

Bugün için, Tuna yolundan başka, ithalât yolu Basra yoludur, fakat Irak demiryollarında kâfi derecede vagon bulunmaması, buradan yapılan nakliyatı güçleştirmektedir.

Hüseyin Avni

BULMACAMIZ

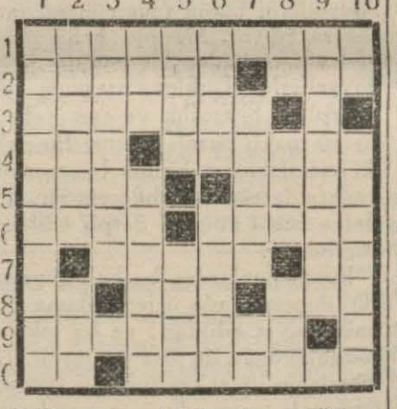

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Hindistanla İran arasında bir memleket.
2 — Kalburdan geçirmek - Birdenbire.
3 — Güzellik.
9 — Başına «C» gelirse haftanın bir günüdür - Rakı yapmakta kullanılan bir madde.
5 — Eza - Dadının erkeği.
6 — Bir edat - Benzin kabı.
7 — Ekzersiz - Japonun başı.
8 — Nida - Yüz - Model.
9 — Edebi eserlerin hülâsası.
10 — Tersi küçük mağaradır - Tersi seddolunan.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Boruçalan, 2 — Oralıdeğil, 3 — Raçak, Tıka, 4 — Ulaşamaz, 5 — Çıkan, İdin, 6 — Ad, Afos, 7 — Letaif, Lut, 8 — Ağızdolusu, 9 — Nik, İsusuh, 10 — Lain, Tuha.

ORDULARI DURDURAN KADIN

Tefrika No. 106 — Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

İlk düşecek kayık — sahibi kim olursa olsun — bizimdir... Bizim olacaktır.

— Zorla mı alacağız?

— Elbette... Baskın yaparak, dövüşerek ele geçirmeğe çalışacağız.

Haco gülüyordu:

— Salde karar verdikten sonrara bu iş oldu demektir. Ben, ağını kuran ve yem bekliyen örümcek gibi, sahilde gözcülük yaparım. Siz de erzak hazırlar ve diğer ihtiyaçları temine çalışırsınız. Fakat, ilk gideceğimiz yer Kıbrıs olmalı... O sırtlan dişli canavardan intikam almalıyız.

***

Dereyi görmeden, paçayı sıvadılar!..

Recep reis bu hazırlıkları gördükçe aynı sözleri tekrarlıyordu:

— Dereyi görmeden, paçaları sıvadılar...

Gerçekten ortada hiç birşey yoktu. Yedi kişinin boğazını doyurmak, onları yatırmak Saideye düşmüştü. Denizcilerin hepsi de boğazlı, iri cüsseli insanlardı. Saide bir yandan onları besliyor, bir yandan da yedek erzak ayırıyordu.

Aradan günler geçtikçe Recebin ümidi kırılmağa başlamıştı.

Ya bir tekne gelmezse?... Ya uzun zaman bir yelkenli ele geçiremezlerse?... O zaman ne yapacaklardı?

Recebin içi sıkılıyor, her dakika denize bakmaktan usanıyordu.

Saide:

— Ümidini kesme! diyordu - bir gün, gene eskisi gibi enginlere açılacağız... Dalgaların koynuna atılacağız.

★

Haco bir gün sahildeki kayalıkların arasında ufukları gözetlerken, yanına bir köpek geldi. Haco köpekten hoşlanmazdı. Unutmadan şurasını da kaydedelim ki, Finike sahillerinde büyüyen bu iri boylu adamın tahammül edilmez bir tarafı vardı: merhametsizliği. O, merhametli insanlarla düşüp kalkmaz, onlara: — Siz hastasınız! derdi. O gün yanıbaşında havlıyan sarı, sevimli bir köpeği bacaklarından yakalayıp ikiye ayırdıktan sonra, cesedini denize fırlatıvermişti. Bu hâdiseyi uzaktan gören Recep, Hocanın yanına sokuldu :

— Günah değil mi be? Köyün sadık ve zararsız köpeğinden ne istedin?

— Ben, köpekleri sevmem.

— Sana bir zararı dokunmadı ki...

— Bu, benim eski huyumdur. Saide çok iyi bilir... Ben kulağımın dibinde havlıyan köpeğin sesine tahammül edemem.

— Denizde cenge tutuşursan, düşmanını da böyle parçalar mısın?

— Onu da Saideye sor sen. Bir gün deniz ortasında bir İspanyol korsan gemisine raslamıştık. Onlar otuz kişi kadar vardı. Biz beş kişi idik. Rampa ettik, onların gemisine atladık... Ve hepsini kılıçtan geçirdik.

— O halde korsanların gemisini de elde etmişsinizdir?

— Hayır. Bu esnada gemide yangın çıkmıştı. Tekrar kendi yelkenlimize atladık ve düşman teknesinin yanışını uzaktan seyrettik. İşte en çok o gün adam doğramıştım. Galiba yirmiden fazlasını yalnız ben geberttim. Saidenin de o gün beş altı kelle uçurduğunu görmüştüm. Saide yaman kızdır vesselâm. Onun merakı kelle uçurmaktır... Fakat, bir vuruşta. En büyük mehareti budur onun.

— Ya sen ne yaparsın... O yirmi kişiyi nasıl öldürdün?

— Bırak, beni söyletme! Canavarlığım aklıma geldi gene. Bazen hiddetimden kendi etlerimi ısırıyorum. Bak şu kollarıma... Gemi gözlerken, kendimi ısırmaktan her tarafım yara içinde kaldı. Bir de köpeği ikiye böldüm diye bana kızıyorsun! Biricik kızımı hâlâ şövalyenin kucağında sanıyorum da kudurmadığıma, çıldırmadığıma ben de şaşıyorum.

— Ne o... Sen evli miydin?

— Evliydim. Karım ölmüştü. Bir gece korsan baskınına uğradık. Kızımı kaçırdı kâfirler...

— Sen nerde idin? Palanı alıp hücum edemedin mi?

— Hayır. Hasta idim o gece... Yatakta yatıyordum. Hiç kimseye faydam dokunamadı. Hâlâ yanarım o geceki beceriksizliğime.

Haconun derdini dinliyen Recep reis, onu gaddarlığından dolayı ayıplamadı:

— Hakkın var, Haco! dedi - benim kızımı da kaçırsalardı, düşmandan ölünceye kadar intikam almaktan vaz geçmezdim.

Haco inledi... Parlak gözlerini enginlere çevirdi:

— Allahım, sen bize yelkenli gönder! Kıbrıs şövalyesinden biricik kızımın intikamını almadan, canımı alma!

Recep reis sahildeki kayalara yaslanmıştı.

Hacoya sordu:

— Kıbrıs şövalyesine neden diş biliyorsun?

— Kızımı o kaçırtmış...

— Şimdi nerede?

— Kızım mı?

— Evet...

— Zavallı yavrucuğum, o gaddar herifin şatosunda mahpusmuş. Bunu bana Larnakalı bir balıkçı söyledi.

— Kızının kurtulacağını ve tekrar ona kavuşacağını umuyor musun?

— Ümidimi çoktan kesmiştim. Fakat, şimdi yeniden ümide düştüm. Saide sağ iken, kızımı günün birinde göreceğimi sanıyorum.

Recep reis bundan sonra Haco ile dostluğu ileriletmişti.

Bir başka gün gene böyle denizde gemi gözliyerek kayalıklarda oturmuşlardı.

Recep, Kıbrıs şövalyesi hakkında Hacodan malûmat topluyordu.

Haco uyanık, her işe aklı eren bir adamdı.

Recep o gün enginlere bakarak sordu:

— Kızını kaçırtan Kıbrıs şövalyesini tanır mısın sen?

— Tanırım ya. Bir kere Kıbrısa gitmiştim... O zaman mal götürmüştüm oraya. Adayı gezmeğe çıktığım zaman, uzaktan bir kalabalığın geçtiğini gördüm. «Şövalye hazretleri şehri dolaşıyor.» dediler. Bir kenara sindim... O zaman kızımı henüz kaçırmamışlardı. Şövalyeye o kadar kinim yoktu.

— Ne biçim adamdır bu şövalye?

— Uzun boylu, esmer, geniş omuzlu, kuru, çirkin suratlı bir herif. Yüzüne bakanın kırk yıllık ömrü geri gider.

Haco birdenbire gülmeğe başladı:

— Çirkinliği yetmiyormuş gibi, kadınlara da o kadar düşkündür ki... Galiba her gece bir kadın değiştirirmiş.

— Bu kadar kadını nerden buluyor?

— Akdenizde ve Ege'de bütün esirciler onun için çalışıyorlar. O, biktığı kadınları tekrar esir tacirlerine verir, sattırır.

— Peki amma, bu adam uzun zamandanberi Kıbrısta imiş. Venedik hükûmeti onun yaptığı hırsızlıkları ve fenalıkları görmüyor mu?

— Balık baştan kokar derler. Şövalyenin servetinin bir kısmı Venedik senatörlerine ve orada kendisini her zaman müdafaa eden asilzadelere gidiyormuş. Kendi şatosundaki kızlardan birçoğunu da Venediğe hediye olarak gönderiyormuş. İşte benim en büyük derdim, en büyük endişem de bu değil mi? Ya benim kızımı da Venediğe gönderdiyse... O zaman kızıma ancak ahrette kavuşabilirim.

— Ümidini kesme, Haco! Allah büyüktür. Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur. Madem ki Saideden çok şeyler bekliyorsun.. Elbette günün birinde sen de kızına kavuşursun!

— Şimdi ben bir küçük yelkenliye hasret çekiyorum. Altımda bir tekne olsa da o vakit görsen sen Hacoyu!...

— İyi bir denizci olduğunu söylüyorlar.

(Arkası var)

Tefrika No. 55

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı — Nakleden: (Vâ - Nû)

Vehbi Feridun bu zil sesi üzerine dışarı çıktı; arka odadan dükkâna girdi. Garip bir müşteri ile karşılaştı.

Bu, gayet genç, keskin bakışlı, şairane kılıklı bir adamdı. Simsiyah, gür saçları vardı. Rengi soluktu. Teni biraz zeytunimsi idi. Mevsim kış olmasına rağmen ceketle dolaşıyordu. Elbisesi de haylı hırpalanmış, yıpranmıştı.

— Bu dükkânın sahibi olan resm siz misiniz? - diye sordu.

Vehbi, neşeli bir ifadeyle:

— Evet efendim... Benim... Ne ...iriniz var?

Müşteri selâm verdi:

— Bana kartvizit yapabilir misi...z?

— Tabii efendim.

— Çok memnun oldum.

— Eski kartlarınızdan bir nümune var mı?

Delikanlı:

— Hayır... - dedi. - İzmirde bıraktım...

— Ha... İstanbullu değilsiniz demek?... Zaten bizim şehirliler hep bu caddeden geçerler... Sizin de öyle bir tipiniz var ki bir kere görünce unutulmaz... İstanbul da kasaba gibidir, efendim; âlem biribirine raslıyor. Sizi hiçbir yerde görmemiştim... Demek yeni teşrif edildi. Mesleğiniz?

— Muharririm.

— Ya... Maşallah...

— İstanbula bu sabah geldim.

— Affedersiniz beyim... İstanbulda mı çalışacaksınız artık?... Bizim Babıâli mahallesinin sakinlerinden olursunuz... Bir iş mi arıyorsunuz?

İzmirli, gururla:

— Aramıyorum, buldum bile... Bir piyesimi oynatacağım... Çok para kazanırım herhalde...

Bu çocukça iddia karşısında, ressam başını salladı:

— Oh, pekâlâ, pekâlâ...

İzmirli:

— Herhalde ben memur olmak için yaratılmış insanlardan değilim... - diye kendi kendini methetmeğe başladı; insanda istidat olunca günün birinde böyle meydana çıkıyor işte... Hulâsa efendim, işte kart bastıracağım... Bundan sonra da bütün işlerimi size yaptırırım.

— Teşekkür ederim... Çok memnun olurum...

— Hattâ piyesim için de koltuk bileti veririm... Fakat tabii ilk temsilde olamaz... Zira bütün İstanbul, üşüşür... Benim hemşehriler de gelirler... Yer bulunmaz... Sonraki temsillerde...

— Demek yüzüncü temsile falan...

— Artık bilmem... İkinci hafta mı olur, üçüncü hafta mı olur?

— İsminizi lûtuf buyurun... Daha doğrusu yazın... İmlâ yanlışı yapmıyalım.

Delikanlı kaşlarını çattı:

— Abdülhak Hâmidin, Fuzulinin, Tevfik Fikretin, Yahya Kemalin isimlerinde yanlış yapmak aklınıza gelmez de benimkinde mi geliyor?

— Hakkınız var... Fakat kartınızı basmak için...

— İsmimin ne olduğunu öğrenmeniz lâzım, değil mi?

— Evet efendim.

— İsmim Sadi Karatekin'dir.

— Bu isim, demin bahsettikleriniz kadar kolay akılda kalır...

Müşteri memnuniyetle gülümsedi:

— Tabi!

— Adres yazılacak mı?

— Hacet yok... Esasen henüz adresim de mevcut değil... Altına sadece «Tiyatro müellifi» dersiniz... Kaç para vereceğim?

— Yüz tanesi bir lira.

— Pazarlık etmek âdetim değildir... Hurrem Sultan piyesinin geliri, bu parayı vermek imkânını bana bahşediyor... Hurrem Sultanı bilir misiniz?

— Osmanlı tarihinin meşhur şahsiyeti...

— O... Maşallah... Geniş bilginiz var demek?

— Eh, şöyle böyle... Mektepte okuduk...

Saat ikiyi vurmuştu.

Delikanlı:

— Vay... Vakit amma da ilerlemiş... Şimdi sizden ayrılmak lâzım... Zira tiyatro rejisörile randevum var...

Sadi, cebinden lirayı çıkardı. Tezgâhın üzerine bıraktı.

— Şu esnada bir tek derdim var.

— Ne efendim?

— Ne demeğe piyesimi Darülbedayie vermedim de gittim, Şehzadebaşında müstakil Artistler şirketine verdim?

— İkinci eserinizi Darülbedayie verirsiniz, üzülmeyin.

— Ah azizim, şayet tarih merakımı tiyatro sahasında belirtmeseydim de kitap yazsaydım, amcamla aram açılmazdı... O, tiyatroculuğu fena bir şey telâkki ediyor.

— Demek bu yüzden bozuştunuz?

Sadi, istihfafla:

— Evet... - dedi. - Bizim amcanın aklı fikri ciddî telifatta... Hattâ, eski usul yazılacak ki beni muharrir saysın... Halbuki ben, tarihî piyesler yazmak usulünü ortaya atacağım... Bununla bir ekol yapacağım.

Vehbi Feridun:

— Bu verdiğiniz eser, birinci kalem mhasulünüz mü?

— Bana lâyık olan ilk eser... Bundan evvel de bazı tecrübelerde bulunmuştum... Fakat İzmirde... Yarım kaldı... Çok müstait bir muharririmdir efendim... Anadan doğma istidadım var.

— Her ne hal ise, Sadi bey, İstanbula geldiniz, buranın hayatında yeni yeni şeyler göreceksiniz... Allah muvaffak etsin... Başınız sıkıştıkça buraya uğrayın, ben sizden yaşlıyım, haddim olmıyarak yol gösteririm... Muharrirler piyasasını da pek iyi bilirim... Dükkânım Babıâlide olduğundan dolayı... Muharrirlerin hepsi, istidatlarının verdiği imkân derecesinde muvaffak olamamışlardır... İnsanı ne inkisarlar bekler... İstidat hoş şeydir... Fakat rakiktir, kırılıverir...

Müellif, gururla:

— Mersi... - dedi. - Nasihatlerinize teşekkür ederim... Fakat bunlar benim işime yaramıyacak... Zira ben çok şükür hedefime vasıl oldum...

— Evet, şüphesiz... Fakat sizin gibi hedefe vasıl olmuş istidatlar için bile ne manialar, ne müşküller zuhur edebilir...

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Millî küme maçları

Beşiktaş - Harbiye, Maskespor - İ. Spor bugün Şeref stadında karşılaşıyor

Millî küme maçlarına bu hafta Ankara ile şehrimizde devam edilecektir. İzmir takımları Ankaraya giderek Gençlerbirliği ve Demirspor ile karşılaşacaklar diğer taraftan Ankaranın Harbiye ile Maskespor takımları şehrimizde Beşiktaş ve İstanbulspor takımları ile oynayacaklardır.

Tesbit edilen programa göre bugün İstanbul sporla Maskespor, Harbiye ile Beşiktaş, yarın İstanbulspor ile Harbiye, Beşiktaş ile Maskespor klübleri karşılaşacaktır. Maçlar her iki gün de Şeref stadında yapılacaktır.

Müsabakalara iştirâk edecek Harbiye ile Maskespor takımları geniş bir kadro halinde dün sabah şehrimize gelmişlerdir. Bilhassa Ankaranın en kuvvetli takımı olduğu iddia edilen Harbiyenin şehrimizde yapacağı maçlara ehemmiyet verildiğinden karşılaşmaların büyük bir alâka göreceği tahmin edilmektedir.

Maçların programı

İstanbul futbol ajanlığından:

Cumartesi günkü maçlar: Şeref stadı; saat 15 İst. Spor - Maskespor. Hakem: Selâmi Akal. Saat 17 Beşiktaş - Harbiye. Hakem Galip.

Pazar günkü maçlar: Şeref stadı; saat 13 Alemdar - Taksim. Hakem Samih Duransoy. Saat 15 İst. Spor - Harbiye. Hakem: Şazi Tezcan. Saat 17 Beşiktaş - Maskespor. Hakem: Sami Açıköney.

Vefa klübü Eskişehire gitti

Birinci kümenin kuvvetli klüblerinden olan Vefa, Eskişehir bölgesinin daveti üzerine bugün ve yarın iki maç yapmak üzere dün akşam Eskişehire hareket etmiştir. Vefalılar bugün Eskişehir Gençlik klübü ile yarın da Eskişehir muhteliti ile karşılaşacaklardır.

Futbol mevsimi 21 temmuzda kapanacak

Futbol federasyonu müşavere heyeti millî kümenin bu sene on klüb arasında 7 temmuza kadar devam edeceğini nazarı itibare alarak bu seneki futbol mevsiminin 21 temmuza kadar uzaltılmasına karar vermiş ve bütün bölgelere tamim etmiştir. Bu tarihten sonra yeni sene lig maçlarına kadar hiç bir maçın yapılmasına müsaade edilmiyecektir.

Türkiye maraton birinciliği

Atletizm federasyonu tarafından Türkiye maraton birinciliğinin bu sene 25 mayıs pazar günü Bursada yapılmasına karar verilmiştir. 42 kilometre 195 metre olan bu müsabakaya Türkiyenin muhtelif bölgelerinden gelecek yirmiden fazla atletin iştirâk edeceği tahmin edilmektedir. Atletizm federasyonu reisi B. Saffet Gürol ile atletizm mütehassısı B. Naili Moran yarış sahasını tedkik etmek üzere Bursaya gitmişler ve yaptıkları tedkikatta müsabakanın Atatürk âbidesi önünden başlıyarak stadyom yolunu takiben Çekirgeye, oradan Mudanya caddesinde Bademliye kakar gidip gelme şeklinde yapılmasını muvafık bulmuşlardır. Aynı gün stadyomda İstanbul ve Balıkesirden gelecek atlerlerle Bursalı sporcular arasında Bursa atletizm bayramı yapılacaktır.

Anadoluya gidecekler

(Baştarafı 1 inci sahifede)

9 Mayıs saat 18 Tırhan Galatadan 2415 den 2580 (Dahil) No. ya kadar (Samsuna) Ladik, Havza, Hacıbayram, Amasya.

11 Mayıs saat 18 Ankara Galatadan 2581 den 2848 (Dahil) No. ya kadar (Samsuna) Havza, Turhal, Zile, Yıldızeli, Çarşamba, Deniz yolu.

Bu ve bundan sonraki liste ile gidecekler aşağıdaki hususlara riayet edecektir:

3 — Her aileye kara yolu için kırmızı ve deniz yolu için de mavi biletler hazırlanmış ve birer de vesika numarası verilmiştir. Vesika numaraları esas olup bütün muameleler bu numara ile yapılacaktır. ve sevke tâbi allelerin daveti de yine bu vesika numarasile yapılacaktır.

4 — Her aile elindeki biletlerin taşıdığı vesika numaralarının dahil olduğu kafilenin davet gününü gerek kaymakamların yapacağı tebliğlerden gerek gazetedeki ilânlardan öğrenmeli ve o gün o saatlerde behemahal Galata rıhtımında eşya ve yiyeceklerile beraber hazır bulunmalıdırlar.

5 — Her aile beyannameyi verdiği kazaya müracaatla biletlerini hemen alacaktır.

6 — Her aile götüreceği eşyanın başka eşyalarla karışmamasını temin için denk veya sandığı üzerine biletlerin taşıdığı vesika numarasını okunaklı ve büyük rakamlarla yazacaktır.

7 — Yolcular kâmilen güverte yolcusu gibi seyahat edeceklerdir. Kamaralara parası ile de olsa yolcu alınmıyacaktır. Kamaralar yolcular için hastane olarak kullanılacak ve gemide doktorun raporuna nazaran hasta olanlarla hâmile veya emzikli kadınlar kamaralara meccanen yerleştirilecektir. Yolcular seyahat müddetince yiyeceklerini kendileri beraberlerinde götüreceklerdir. Vapurun kantininde mevcud yiyeceklerden para mukabilinde istifade edilebileceği gibi yalnız bir sıcak çorbaya münhasır olmak üzere imkân nisbetinde isteyenlere çorba verilebilir. Kamarada yatırılan hastalara keza parası mukabilinde dokturun tavsiye edeceği yemekler yaptırılır.

8 — Zonguldaktan ve Samsundan trenle dahile gidecek yolcular için bu limanlara muvasalatları günü saat 18 de trenler tahrik ettirilecektir.

50 kilodan fazla eşya götürecekler bedelini verecektir.

Amerika mühim kararlar veriyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ateş hattına» gönderilen harp malzemesinin himayesi hakkında bir karar almıştır. Bu hususta fazla malûmat alınamamakla beraber B. Roosevelt'in harp malzemesi nakleden vapurları Atlantikte Groenland'a veya İzlandaya kadar belki de ilk 1,000 mil mesafede Amerikan harp gemilerinin himayesi altına almak niyetinde olduğu zannedilmektedir. B. Roosevelt bu kararile demokrasilere yaptığı vaidleri tutmak hususunda Amerikan hükûmetinin azamî bir şekilde gayret sarfetmediği hakkındaki tenkidlere cevap vermektedir.

Reisicümhurun yakınları az zaman içinde çok şeylere intizar edilmesi lâzımgeldiğini söylemişlerdir. Fakat münekkidler, yapılacak şeyin vaziyetin müstaceliyetile mütenasip derecede ve çok müessir bir şey olması icab ettiği mütaleasındadırlar.

Bazı müstakil gazeteciler de B. Roosevelt'i şef vasıfları noksanlığı ile itham ediyorlar. Bütün Amerika Birleşik memleketlerinin gazete müdürlerinin hâlen Vaşington'da yaptıkları toplantıda, memleket işlerini tedvir için intihap edilen reisicümhurun müntehiplerin bekledikleri şeyleri yapmamış olduğundan şikâyet edilmiştir.

Amerika İngiltereye yeni model tank verecek

Vaşington 25 (A.A.) — Londrada münteşir Daily Mail gazetesinin Vaşington muhabiri B. Walter Farr, 26 tonluk yeni model ilk Amerikan tankının fabrikadan çıkmış olduğunu telgrafla bildirmiştir. Bu tip tankların çoğu İngiliz ordusuna verilecektir. Bunlar şimdi Atlantik denizi üzerinde dalgaları yararak yol alan küçük fakat çok seri ve yeni 20 torpidoya inzimam edecek yeni bir yardım teşkil edecektir. mevzuu bahis torpidolar, üsleri Manş denizi limanlarında buulnan ve kafilelere seri hücumlar yapan küçük düşman gemilerini yakalamak hususunda çok müfid olacaklardır. Bunlar aynı zamanda Atlantikteki kafilelerde refakat gemisi vazifesini görebilecek evsafı da hâizdirler.

Mezkûr 20 torpido Amerikan donanmasının İngiltereye vereceği 100 torpidonun ilk partisini teşkil etmektedir.

Amerika Bahriye Nazırının nutku

«Bu harp bizim harbimizdir, erkekliğimiz ve izzeti nefsimiz büyük yükten bir kısmını da bizim yüklenmemizi icabettirir»

«Üçlü pakt bize karşıdır, mütecaviz memleketlerin kazanmamaları için her şeyi yapmalıyız»

Vaşington 25 (A.A.) — Amerika Bahriye Nazırı B. Knox perşembe akşamı Amerika gazetecileri cemiyetinin ilânat kısmı tarafından verilen akşam yemeğinde bir nutuk söylemiş ve bu nutuk radyo ile bütün Amerikan milletine neşredilmiştir. B. Knox, dünya vaziyetini tamamile objektif ve hakikatı arayan bir gözle tedkik ederek «vaziyeti böylece hülâsa ettikten sonra şimdi daha ileri gitmemize mâni yoktur» diyerek nutkuna şu suretle devam etmiştir:

«Hitler, gönderdiğimiz harp levazımının ve gıda maddelerinin İngiltereye varmasına müsaade etmemektedir. Böyle hareket etmezse mağlûp olacağında şüphe yoktur. Biz de bu eşyaların Atlantik denizinde batırılmasına müsaade etmemek mecburiyetindeyiz. Çünkü böyle yapmazsak biz de mağlûp oluruz. Bizler İngiltereye yaptığımız muavenet vâdini yerine getirmeğe mecburuz. Bu vazifemizi sonuna kadar yapacağız. Çünkü bu yolda hareket bizim hem şimdiki, hem de müstakbel emniyetimiz için katiyen lâzımdır.

Bu harp, bizim harbimizdir, Amerikan milleti totaliter milletlerin galebesile nasıl bir felâket geleceğini farkettiği içindir ki bütün takib ettiğimiz siyasete varmak üzere ittihaz etmiş olduğumuz bütün tedbirleri ezici bir ekseriyetle kabul etmiştir. Biz, iyiliğin fenalığa galebesi olan imanımızı, beşeriyetin hürriyetine fedakârane merbutiyetimizi, bir asır müddet insanlar arasında müsavata müstenit bir adalet fikrinin galebesine düşmanlık edenlere karşı takibatımızı şiddetle ilân ederken kendimiz için çok esaslı telâkki ettiğimiz bu galebeyi elde etmek üzere her türlü fedakârlıktan çekinmemelerini yalnız diğerlerinden beklemek gibi korkaklık ve ahlâksızlıkla dolu bir hareket tarzı ihtiyar edemeyiz. Bizim erkekliğimiz ve izzeti nefsimiz bu azîm yükten bir kısmını da bizim yüklenmekliğimiz icab etmektedir.»

Albay Knox bundan sonra bütün mefkûreleri, usulleri ve müesseseleri kendisine taban tabana zıd bulunan totaliter hükûmetlerin Amerikayı tedricen ihata etmelerine sözü naklederek demiştir ki:

«Bu hükûmetler ayni zamanda açıktan açığa ve bir çok defalar bizim düşmanımız olduklarını ilân etmişlerdir. Bu hükûmetler, aralarında bir üçüzlü paktla bağlıdırlar ki bunun doğrudan doğruya bize karşı yapılmış olduğunu hiçbir vakit saklamamışlardır.

Mihver devletleri kendi gayelerinin harp vasıtasile daha iyi istihsal edileceğine kani oldukları için her defasında bu harbi patlatmaktan çekinmemişlerdir. Bunun içindir ki onların önünde alçakça bir teslimiyet göstererek boyun eğmezsek hiç bir hâdise onların bu hareketlerini tevkif edemiyecektir. Geriye adım atmamıza imkân yoktur. Biz bu dünya harbinin içine katılmış bulunuyoruz.

Eğer geriye çekilmeğe kalkışacak olursak İngiltere en büyük felâketler içinde yuvarlanacağı için galip bir Almanya ile müttefiklerine tek başımıza bütün dünyaya karşı koymak ve onlarla mücadele etmek gibi ezici bir yük altında kalmış oluruz. Bizler mütecaviz memleketlerin kazanmasına meydan vermemek lâzım geldiğini ilân ettik. Böyle bir galebeye mümanaat edilmesini temin için lâzım gelen her şeyi yapmağı dönülmez bir tarzda taahhüt ettik. Bunu söylemekle bizim istikbalimizin bütün İngiltere imparatorluğunun istikbali derecesinde ve bugün işgal altında inliyen Hollanda, Skandinavya, Fransa ve Balkan memleketleri derecesinde tehlike altında bulunduğunu kabul etmiş bulunuyoruz.»

Albay Knox, bundan sonra Amerikayı ihata zincirinin son tokasını Rusya ile Japonya arasında yakında akdedilmiş olan itilâfın teşkil ettiğini ve bu itilâfın Japonyadaki harp taraftarlarını kuvvetlendireceğine şüphesi olmadığını söyledikten sonra demiştir ki:

«Japonya ile Rusya arasındaki bu pazarlık bizim etrafımızdaki çemberi sıkıştırmakla beraber Rusyayı Hitler tarafından gelecek her hangi bir hücuma ayni dercede maruz bırakmakta ve buna mukabil Japonyayı Rusyanın Uzak Şarktaki her hangi bir müdahalesi korkusundan kurtarmaktadır.

Bunu askerî bir ifade ile hülâsa etmek icab ederse denilebilir ki bu itilâf bütün şarkî Asya üzerinde tahakküm hülyasını güden Japonyaya daha ziyade emniyet verdiği halde nazilerin Ukraynanın fethi gibi bir taarruzları ihtimali karşısında Rusyayı daha kuvvetli bir hale koymamaktadır.»

Albay Knox sözlerini şu suretle bitirmiştir:

«Alman sevkulceyşî daima dikkatli bir surette hazırlanmakta ve müessir bir tarzda tatbik mevkiine konulmaktadır. Bu sevkülceyşin gayeleri gün geçtikçe daha sarih bir surette meydana çıkıyor, artık Almanların bütün dünya üzerinde bir tahakküm hırsı beslediklerinde kimse şüphe edemez. Mihver devletleri kendi projelerini şiddetle tatbik derek bizi dünyadan tecrid etmek ve nihayet yenmek gayelerini takib ederken bizler ne vakte kadar bulutlar içinde yaşayacağız ve ne vakte kadar şaşkın bir halde duracağız?

Cebelüttarık'a hücum hazırlığı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Fransanın vaziyeti

Londra 25 (A.A.) — Geçikmiştir. Fransız hududunda bulunan müstakil Fransız ajansı muhabiri bildiriyor: Almanların bu günlerde yapmakta oldukları tazyik neticesinde Vichy hükûmetinde değişiklik yapılması ihtimali vardır. Dikkate şayan olan nokta Berlinin bu işle hiç alâkadar değilmiş gibi görünerek bu hususdaki mücadeleyi Fransız gazetelerile Laval tardarlarına bırakmış olmasıdır. Almanlar, Laval'ın şahsiyeti etrafında Fransada hâlâ çok dedikodu yapılmakta olduğunu ve bu sebeple tekrar iş başına getirilmesi için zamanın henüz müsaid olmadığını takdir ediyorlar. Şimdi Almanlar Fransa hariciye nazırlığına B. de Brinonun getirilmesi lehinde gayret sarfetmektedirler. B. Laval'a ilerde daha büyük vazifeler verilmek isteneceğine şüphe yoktur.

İyi haber alan mahfillerde mareşal Pétain'in Alman tazyikine mutavaat etmiyerek hariciye nezaretine meslekten yetişme bir diplomat getireceği tahmin olunmaktadır. Diğer taraftan Amerikanın B. Laval iktidar mevkiine getirildiği takdirde Vichy'deki elçisini geri çağıracağını Fransız hükûmetine bildirdiği de haber verilmektedir.

Bugün cereyan etmekte olan müzakerelerde Almanlar Fransaya işgal masraflarının yüzde elli nisbetinde tenzili ile sanayi işlerinde daha sıkı bir işbirliği yapılmasını ve Kameron ile Togo hariç olmak üzere, Fransanın bütün müstemlekeleri üzerindeki hükümranlık haklarını tanımağı ve Lorraine hududunun tashihini teklif etmektedir.

Buna mukabil Almanya Fransadan İngiltere karşısındaki vaziyetini sarahatle tayin etmesini ve de Gaulle tarafdarları ile merhametsizce ve katî bir mücadeleye girişmesini taleb ediyor.

Vichy'nin iyi haber alan mahfillerinde dolaşan bir şayiaya göre Fransız ve İspanyol devlet adamları yakında yeni bir mülâkat yapacaklardır. Fakat bu mülâkatın nerede ve ne zaman yapılacağı henüz malûm değildir.

Ortadan kaybolan millî haç ittihadı reisi B. Yean Fontenay'ın intihar mı ettiği, bir kazaya mı uğradığı, yoksa kaybolduğu veyahud bir cinayete kurban mı gittiği hakkında henüz hiç bir şey öğrenilememiştir.

Mareşal Pétain İspanya elçisini kabul etti

Vichy 25 (A.A.) — Mareşal Pétain bugün İspanyanın Fransa büyük elçisi B. de Lequerica'yı kabul etmiştir.

Bir İngiliz filosu Akdeniz istikametinde hareket etti

La Linea 25 (A.A.) — O. F. İ.: İngiltereinin Ark Royal ve Argus tayyare gemilerile Renown zırhlısı, Sheffield kruvazörü, diğer bir kruvazör, bir torpido filotillâsı ve üç denizaltı Cebelüttarık'tan Akdeniz istikametinde hareket etmiştir.

Diğer taraftan Cebelüttarık'ta muayene için bulunmakta olan İspanyanın Uroja ve Mariavictoria vapurları da denize açılmışlardır. San-Sebastien vapuru İngiliz makamatı tarafından alıkonulmuştur.

Cebelüttarık İngiliz başkumandanı

Londra 25 (A.A.) — Müstemlekeler nezaretinin bildirdiğine göre, İngilterede Antrenman müfettişliğine getirilen general Liddell'in yerine, Cebelüttarık valiliği ve baş kumandanlığına general Gort tayin edilmiştir.

Hatırlardadır ki general Gort, harbin bidayetinde, Dunkerque'e kadar Fransadaki İngiliz seferi kuvvetine kumanda etmişti.

İngilterenin mağlûbiyeti Amerika için büyük bir tehlikedir

(Baştarafı 1 inci sahifede)

letler için fevkalâde ağır ve tehlikeli olan bir devreyi yaşamaktadır. Çünkü bütün Avrupayı ve Asyayı kana boğan bu harp kendilerini muzaffer ilân eden fenalık kuvvetlerinin kendi haklarını muhafaza etmek ve hürriyetlerile yaşamak istiyen, mukavemet eden ve kendilerini müdafaa eyliyen milletlere karşı barbarlık devrinin bütün usullerini kullanan bir tasallut harbidir.

Bu muzaffer kahramanlar esaret altına düşürdükleri her milletin her hakkını, erazisini, hâkimiyetini ve emlâkini ellerine geçirmek fikrile, hareket etmektedirler. Bu cihangirler ellerine geçirdikleri her memleketin bütün ahalisini esirler derecesine indirerek onların hürriyetini, haklarını, kanunlarını ve dinlerini yok etmek emelindedirler. Onlar hayatta yüksek ve güzel ne varsa hepsini muayyen bir sistem dahilinde yıkmakla müftehirdirler. Uzun tecrübeler bir şey isbat etmiştir ki o da eşkiyalarla dolu bir şehirde zengin bir adam kendini nasıl taarruzdan masun addedemezse her nerede bulunursa bulunsun hiçbir milletin de bu mütearrızların hücumundan kendisinin masun kalacağını düşünmeğe hakkı olmadığıdır. Düşünme kabiliyeti olan her şahıs bu cihanşümul taarruzların kurbanları listesine bakarak bunların birer esir mertebesine indirilmiş olduğunu gördükçe umumî ümidin bu cihangirlerin mağlûbiyetinden başka bir şeye istinat edemiyeceğini derhal takdir eder. İşte Avusturya, Çekoslovakya, Polonya, Norveç, Danimarka, Hollanda, Belçika, Arnavutluk, Lüksemburg, Fransa, Romanya, Macaristan, Bulgaristan ve Yugoslavya bu uzun kurbanlar silsilesini teşkil etmektedir.»

B. Hull muharebenin uzun müddet devam etmesi ihtimalini işaret ettikten sonra adalet, hürriyet ve emniyet mefhumlarının nihaî zaferi temin edeceklerine katî bir imanı olduğunu söylemiş, bütün dinleyicilerini muvakkaten gayri müsait haberler geldikçe kolay, kolay ümidsizliğe düşmemeğe davet eylemiştir.

Amerika için muazzam bir tehlike

Amerika Birleşik devletlerinin tarihteki yüksek mevkilerini ancak tehlikeler büyüdükçe ve müşkülât arttıkça daha azimkâr olmalarına medyun bulunduklarını kaydeden B. Hull, nutkuna şu suretle devam etmiştir:

«Hâdiseler hiçbir şüpheye meydan bırakmıyacak surette isbat etmiştir ki bu yarım kürenin ve bu memleketin emniyeti, mukavemetin en ziyade tesirli olacağı yerlerde mukavemet gösterilmesine bağlıdır.

Benim fikrimce bizim emniyetimiz, icra ve teşrii kuvvetlerinin açık siyasetine tevfikan, İngiltereye ve umumî bir harp cereyanına mukavemet eden diğer memleketlere tereddütsüz yardımda bulunmamızı âmirdir. Binaenaleyh, bunu yapabilmek vasıtalarını bulmalıyız. Ferdler ve gruplar, bugün, milletin umumî refahı aleyhinde olarak bilhassa kendi şahsî menfaatlerini korumak endişesi ile düşünmek ve hareket etmek hakkına malik değildirler. İngilterenin mağlûbiyeti ve açık denizlerin müstevli eline düşmesi, bizim kendi müdafaamız ve millî emniyetimiz için muazzam bir tehlike yaratacaktır. Denizin genişliği belki bize biraz zaman vermektedir. Fakat emniyet değil. Emniyet, yalnız, sulhu seven diğer milletlerle işbirliği halinde, herhangi bir mütecavizin denizler hâkimiyetini ele almasına mani olmamızdan doğabilir.»

B. Hull sulh teşebbüslerinin aleyhinde

Bu Hull, bundan sonra, hâlen her türlü sulh yapma teşebbüslerinin şiddetle aleyhinde bulunmuş ve demiştir ki:

«Mihver devletlerile bir sulh, bir tuzaktan başka bir şey olamaz. Bir tuzak ki ona, bu dünya fethi teşebbüsünün ilk devrelerinde, bunun hakikî mahiyeti henüz malûm değil iken, müteaddit milletler düşmüşlerdir.»

B. Hull. İngiltereye yardımın her hangi bir mütecavizi Amerika Birleşik devletlerine hücuma sevkedeceği ihtimalini de bahis mevzuu etmiş ve demiştir ki:

«Hiç bir millet, Amerika Birleşik devletlerine sırf kendimizi müdafaa etmek siyasetimizden dolayı hücum etmiyeceği gibi, sırf onu teskine çalışacağımızdan dolayı da bizi rahat bırakmıyacaktır.

Fatihlerin felsefesinde, hücum, her defasında, kolay gibi gözüktüğü her yerde ve onların işine yaradığı her vakada haklıdır. İstilâ ordularının girdiği her yerde, evler berhava olmakta, aileler yuvalarından atılmakta ve açık kalmakta ve siviller tarlalarında ölmektedir. Muharebe bitince, müstevlinin idaresi hiç bir yardımda bulunmamaktadır. Ocaklar yağma edilmekte, aileler dağılmakta, kiliseler kapatılmaktadır. Yiyecek verilmemekte ve hemen hemen esaret rejimi kurulmaktadır. Askeri harbin dehşeti yerine sivil tethiş ikame edilmektedir. Ferdi tethişle ram etmek ve zaptedilen araziyi yeni tecavüzler ikaı için üs gibi kullanmak maksadile iblisane zulmün organize edilmiş bütün usul ve kaynakları harekete geçirilmektedir.

Henüz hür bulunan memleketlerin en kısa zamanda en fazla silâhlanmasının ve mevcudiyetlerini müdafaa için tedbirlerini almasının zamanı çoktan gelmiştir. Her yeni istilâ, müteca vizlerin emrine, hâlâ hür milletlere karşı mücadelede kullanılmak üzere daha büyük kaynaklar vermektedir. Mukavemet eden milletlere yardımımız, bir dünya velinimetliği hareketi değildir. Bu yardım, her nerede olursa olsun her hür milletin, hâlâ hür olan bütün milletlerin bir kalesini teşkil ettiği sarih bilgisine dayanmaktadır.»

Atlantiğin geçilip geçilemiyeceği meselesi

B. Hull, Almanların Manşı geçmeğe muvaffak olamadıkları için Atlantiği geçemiyecekleri düşüncesini reddetmiş ve demiştir ki:

«Manşın geçilememesine sebep, İngilizlerin Manşın kontrolunu muhafaza etmeleridir. Kahramanca mukavemet eden azimkâr 40 milyon İngiliz, adalarını muazzam bir müsellâh üs haline getirmişlerdir. Öyle bir üs ki oradan durmadan dalgalar halinde deniz ve hava kudreti vasıtaları çıkmaktadır. Yolu kapatan deniz değildir. Yolu kapatan, İngiliz deniz kudretinin ve İngiliz silâhlarının azmidir. Eğer mukavemet eden milletler denizler hâkimiyetini kaybederlerse, Atlantik bir mâni değil fakat fatih için garbe doğru büyük bir yol olacaktır.»

B. Hull, sulhün şimdi yapılması icab ettiğini söyliyenlerin bu fikri etrafında mütalâalarını bildirmiş ve demiştir ki:

«Bunun mümkün olmasını arzu ederim. Fakat değiştirilemiyecek bir vakıa böyle bir hal suretine mâni olmaktadır. Taraflardan bir tanesi bizim düşündüğümüz tarzda bir sulhü yalnız arzu etmemekle kalmamakta, fakat kelimenin tam mânasile sulha inanmamaktadır. O taraf için, sulh, ilân edilmemiş bir halde içten içe yapılan harbe devama pratik bir perdedir ve bunu Fransa ve daha bir çok milletler, kendi felâketlerine olarak, görüp anlamışlardır. Bu sulh kelimesinin himayesi altında, o taraf, kin ve nifak saçmağa çalışmaktadır. O taraf, sulh halinde bulunduğu memleketleri, ordularını esaret altına almak işini kolayca bitirinciye kadar zayıflatmak için bütün ekonomik hücum, ifsat ve mahallî kargaşalıklar vasıtalarını kullanmaktadır. Anarşi ve milletlerin en iptidaî hukukuna riayetsizlik karşısında vakit kaybedilemez.»

B. Hull sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Hürriyet, adalet ve emniyetin yeniden tefevvukunu temin edecek nihaî zafere imanım vardır.»

Maliye Nazırının bir nutku

Vaşington 25 (A.A.) — Maliye Nazırı B. Morgenthau mebusan meclisi bütçe encümeninde resmî beyanatta bulunarak müdafaa istihsalâtını arttırmak için üç buçuk milyar dolarlık yeni bir vergi ile müdafaadan gayri şeylere ait masrafların azaltılması hakkındaki tekliflerinin kongrece kabulünü talep etmiş ve demiştir ki:

«Cümhuriyet tarihinin hiçbir devrinde bu kadar büyük bir meydan okuma ile karşılaşmadık. Bu meydan okuma şimdiye kadar sarfedilen gayretlerden büyük gayretler sarfedilmesini icap ettirmektedir. Amerikan milleti hür memleketinde hür adam olarak kalmanın bedelini ödemeğe hazırdır.»

Ziraat Nazırının mühim bir nutku

Nevyork 25 (A.A.) — Amerika Ziraat Nazırı B. Wicward çiftçilerin bir toplantısında söylediği nutukta demiştir ki:

«Dünya vaziyetinin buhranlı safhasını Amerikan vatandaşlarının anlaması zamanı gelmiştir. Eğer Birleşik Amerika büyük bir devlet olarak yaşamakta devam etmek istiyorsa, büyük bir devlet olarak hareket etmelidir. Bizim günümüzde, başlarını kuma sokan milletler uzun ömür sürmüyorlar.»

B. Wicward, Amerika ziraatının istikbali İngiliz zaferine mühim surette bağlı olduğunu söylemiş ve demiştir ki: «Eğer Mihver muzaffer olursa, Amerikalılar ihracat piyasalarına veda edebilirler.»

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın **KÜÇÜK İLÂNLARI**'nı dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

YENİ NEŞRİYAT:

RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ
«Gone With The Wind»

Margaret Mitchell'in bütün dünyaca pek büyük rağbet kazanmış ve birçok dillere nakledilmiş olan bu romanı Hilmi Ziya Ülken ve Avni İnsel tarafından lisanımıza çevrilmiş ve Hilmi Kitapevi tarafından nefis bir surette tabı ve neşredilmiştir. Eser beşer yüz sahifelik iki ciltten ibarettir. Beher cildin fiyatı 150 kuruştur. Her kitapçıda bulunur. Bu meşhur eseri okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Gaip aranıyor

Kasımpaşada oturan Recep oğlu Hüsnü Hersuk 22/4/941 tarihinden itibaren kaybolmuştur. kendisinin nerede olduğunu bilen veya gören varsa insaniyet namına aşağıdaki adrese haber vermeleri rica ediliyor. Adres: Kasımpaşa Hacı Hüsrev mahallesi Kankardeş sokağı No. 5

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli ciltttir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası tel: 20681

Yüzde virmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «AKŞAM Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy Şifa Yurdu

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın, erkek her türlü hastalara açık hususî hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrini geçirmek istiyenlere mahsus yegâne müessese.

Telefon: 42221

İş bulmak için

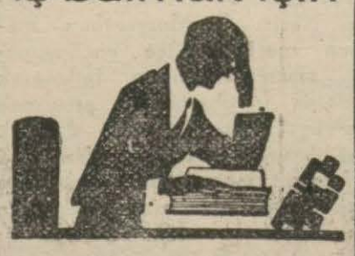

Uzun, uzun düşünmeğe lüzum yok!

«AKŞAM» a bir KÜÇÜK İLÂN vermek kâfidir.

«AKŞAM» neşriyatı
ROMANLAR

		Kuruş
Küçük İlânlar	Vâ-Nû	75
Kıvırcık Paşa	Sermet Muhtar	75
Deli	Selâmi İzzet	30
Yalı Çapkını	Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında	Z. L.	40
Düğün gecesi	Burhan Cahit	100
Sumer Kızı	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
Pembe maşlahlı Hanım	Sermet Muhtar	70
Bir kadın geçti	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımı	Halit Fahri	75
Aşk fırtınası	Muazzez Tahsin	50

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilât kuponu

BU AKŞAMDAN İTİBAREN

TAKSİM KRİSTAL Bahçesinde

Tanburî Salâhaddin Pınar ve kemanî Necati Tokyay'ın

iştirakile memleketin en maruf musiki sanatkârlarını bir arada dinleyiniz.

Bayanlar	Bazendeler		
SUZAN	Piyanist	:	FEYZİ ASLANGİL
NEZİHE	Klarnet	:	ŞÜKRÜ TUNAR
CAN	Udi	:	SELÂNİKLİ ABDİ
FAİKA	Kanun	:	İSMAİL GÜZELYUVA
NADİRE	Hanende	:	AKSARAYLI YAŞAR
MEVHİBE	Hanende	:	HAMİD DİKSES

Müessesenin gösterdiği büyük fedakârlığa rağmen fiatlar gayet ehvendir.

Pazar günleri Saat 16 dan 19 a kadar **MATİNE: KONSOMASYON 27 ½ kuruştur.**

Pek yakında büyük sürprizler. Tel: 40099

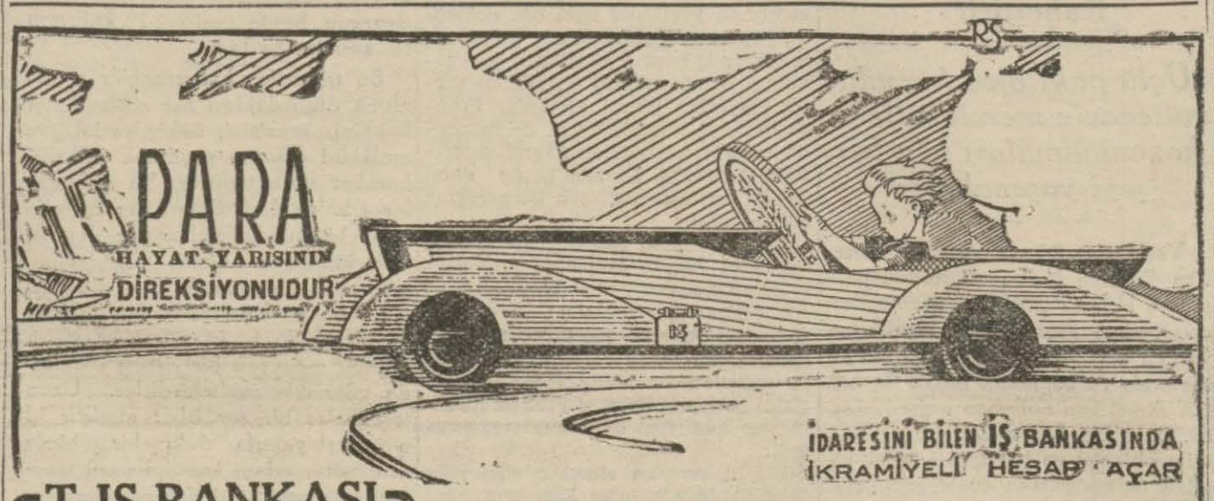

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet	2000	Liralık	= 2000.—	Lira
3	1000	»	= 3000.—	»
2	750	»	= 1500.—	»
4	500	»	= 2000.—	»
8	250	»	= 2000.—	»
35	100	»	= 3500.—	»
80	50	»	= 4000.—	»
300	20	»	= 6000.—	»

Açık arttırma ile fevkalâde mecburî satış

Büyük Fırsat!

Nisanın 27 nci pazar günü saat 10 da Bakırköyünde Sakız ağaç Halk Fırkası yanında, İskele caddesinde, Banyolar karşısında 77 numaralı Yeni Apartımanın birinci dairesinde mevcud ve bayan Şarlot Piek'e aid nadide eşyalar açık arttırma suretile mecburî satılacaktır. Hakiki Alman malı olup şen - füme ağacından yapılmış maroken sandalyalı ve vitrini ile beraber yemek oda takımı; masif meşe çifte dolablı 7 parçadan mürekkep halis Alman malı zarif Direktuar yatak oda takımı; salona aid eşyalar: Lâke ve ceviz dolaplar; Portmantolar; Amerikan yazıhane, koltuklar; kolonlar; avizeler; Rozental imzalı bibiolar; Rozetnal tabak takımları; bakara kristal su takımları; yemiş ve meze takımları; muhtelif Rozental komple yaldızlı çay takımları, portatif gramofon; elektrik süpürgesi, Bohem kadehler; gümüş yaldız beyaz maden tepsi ve büsküilikler; araba şeklinde Alman malı çay masası; semaver, Radyo Pikabı, yeni halde ayaklı dikiş makinası; çelik somiyeler; kayak takımı tenis raketleri ve saire Anadolu ve Şiraz seccadeleri.

Fabrika ve matbaaya elverişli bir BİNA SATILIKTIR

Cağaloğlunda fabrika ve matbaa ittihazına elverişli betonarme yeni bir bina satılıktır. «Akşam» idaresine müracaat: Telefon: 20681

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Senelığı: 3600 altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare 20681 Müdür: 20497

Rebiülevvel 29 — Kasım 170

	S.	İm.	Gü.	Öğ.	İki.	Ak	Yat.
E.	8,13	10,06	5,13	9,02	12,00	1,42	
Va.	4,12	6,06	13,12	17,01	20,00	21,40	

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

El işi yün iplikleri ambalâjında yapılan tadilât

Evlerde el ile çocuk elbisesi, başlık, yelek ve saire yapılmasında kullanılan ve İstanbul piyasasında perakende olarak satışa çıkarılan her nevi yün ipliklerinin ambalajı hakkında odamız meclisi tarafından ittihaz olunan 26/4/939 tarihli umumi kararın birinci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesi yine odamız meclisinin 16/4/1941 tarihli içtimaında karar altına alınmıştır.

«Ancak, bu hususta yeni bir karar ittihaz edilinceye kadar, bu iplikler ambalajları üzerinde sarahaten gösterilmek şartile 50 «elli» ve «100» yüz gramlık turalar hainde dahi satılabilir.»

Keyfiyet, neşri tarihinden itibaren muteber olmak üzere ilân olunur.

«3252»

POKER

Traş bıçaklarile Traş olmak bir zevktir

Traştan sonra cilde yanıklık vermez. Yüzü yumuşatır.

Her yerde ısrarla Poker Traş bıçakların isteyiniz.

Yapı ve imar işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Matbuat umum müdürlüğü radyo difüzyon postaları Etimesut istasyonunda mevcut malzeme yedeklerinin muhafazası için yaptırılacak tahtezzemin anbar işidir. Keşif bedeli: 13006.05 liradır.

2 — Eksiltme 9/5/941 Cuma günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı ve imar işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 65 kuruş bedel mukabilinde yapı ve imar işleri reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 975 dokuz yüz yetmiş beş lira 45 kırk beş kuruşluk muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.

5 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 9/5/941 Cuma günü saat 14 de kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «3167»

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Alınacak şey	Muhammen bedeli	Teminatı
Kadın ve doğum kliliğine 4 kalem röntgen malzemesi	1950	146.25
Göz kliniğine 17 kalem tıbbi âlet	672.70	50.46

Yukarıda yazılı kliniklere alınacak âletler 8/5/1941 perşembe günü saat 15 te Rektörlükte açık eksiltme ile ihale edilecektir.

İsteklilerin 941 yılına ait Ticaret odası vesikası ve teminat makbuzlarile gelmeleri. Şartname ve listeleri her gün Rektörlükte görülür. (3160)

BOMONTİ BAHÇESİ

Açılmıştır. Her sene gibi

Bira küçük fıçılarımızda hazırlanmıştır.

Her türlü can sıkıntılarınızı, gayet taze ve soğuk bira ile ancak burada geçirebilirsiniz. Mezeler serbesttir.

BÜYÜK BİR FIRSAT
RIZAYİ TARAFEYN İLE SATIŞ

Meşhur bir dekoratörün resimlerine göre Avrupa malzemesile imal edilen gayet modern zengin mobilyalar, yemek ve yatak odaları ile salon takımları, kütüphane, Bar Amerikan, kristal ve gümüş takımları, muhtelif biblolar, Yünkers Gazocağı, 12 Lâmbalı R. C. A. Lüks Radyo vesair eşya. Maçkada Ralli Hanımın 7 numaralı apartımanına her gün saat 9,30 dan 1e ve 3 den 7 ye kadar ve pazar günleri yalnız saat 10 dan 12 ye kadar müracaat olunması.

İstanbul Erkek Lisesi Satın Alma Komisyonundan:

999 lira 14 kuruşluk duvar tamiratına ait keşif tadil edilerek tekrar münakasaya konmuştur. 2/5/941 cuma günü saat 14 de İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin % 15 teminatlarile ve pazarlıktan üç gün evvel vilâyetten alınmış ehliyet ve ticaret odası vesikalarile komisyona müracaatları ilân olunur. (3273)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

Toprak mahsulleri ofisi umum müdürlüğünden:

"Silo şef muavini santral makinisti ve makinist alınacak,,

Ankara silomuzun 120 lira tahsisatlı şef muavinliği ile diğer silolarımızdaki santral makinistliği ve makinistliklere askerliğini ifa etmiş veya askerlikle ilişikleri bulunmamış olanlardan münasipleri alınacaktır.

İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarila 1/5/941 tarihine kadar Ankarada umum müdürlük zat işleri müdürlüğüne müracaatları. 2187 - 3091

1 — Nüfus hüviyet cüzdanı
2 — Şehadetname veya tesdikname
3 — Sıhhat raporu
4 — Hüsnühal kâğıdı
5 — Askerlik terhis tezkeresi
6 — Hizmet vesikası
7 — 3 adet fotoğraf.

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

Zonguldakta leyli ve meccani olarak açılmış bulunan Maden teknisyen mektebinin birinci teşrin 1941 de başlayacak ikinci devresi için şimdiden namzetlerin kaydı yapılmaktadır.

İşbu teknik mektebin biri nazari, diğeri ameli olmak üzere iki sömestre ayrılmış dört senelik tahsili vardır.

Aşağıdaki şartları haiz olan isteklilerin mecbur tutulacakları 150 günlük ameli ocak stajlarına şimdiden başlamak üzere Zonguldaktaki mezkûr mektep müdürlüğüne vesikalarile bizzat müracaatları lüzumu ilân olunur.

1 — Türk vatandaşı olmak
2 — İyi hâl ve ahlâk sahibi olduğunu tevsik etmek,
3 — Bulaşıcı hastalıklarla malûl olmamak, bünyesi maden ocaklarında ameli çalışmağa müsait bulunmak «Sıhhi muayene Zonguldakta yapılacaktır»
4 — En az orta mektep yahut orta derecede sanat mektebi diploma veya vesikasını ibraz etmek,
5 — Asgari 16 ve âzami 20 yaşını bitirmiş bulunmak,
6 — Dört adet vesika fotoğrafı vermek.

Stajını yapan namzetler 25 eylûl 1941 de hesap, hendese, cebir ve Türkçeden yazılı imtihana tabi tutulacaklar ve muvaffak olanlar mektebe kayıt ve kabul edileceklerdir. (2263) (3215)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (25000) yirmi beş bin lira olan 50 ton çinko üstübeci 6/5/941 salı günü saat (15,30) da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1875) bin sekiz yüz yetmiş beş liralık muvakkat te'minat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat (14,30) a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden Haydarpaşa'da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (3001)

Yalova kaplıcaları işletme Müdürlüğünden:

Yalova kazası dahilinde 88 numaralı idareye ait plâj binası 1. Haziran. 1941 tarihinden itibaren mevsimlik olarak açık arttırma ile kiraya verilecektir.

Taliplerin 5. Mayıs. 1941 pazartesi günü saat 13 de kaplıcada idareye müracaatları. (3248)

Başvekâlet Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Direktörlüğünden:

Beşiktaşta Şeref stadında yaptırılacak olan 5311 lira keşif bedelli koşu pisti ve atlama yerleri tanzimi şartnamesine göre kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

İhalesi 7/5/1941 çarşamba günü saat 14.30 da Beyoğlunda Taksim Sıra serviler caddesinde 57 No. lu bölge binasında yapılacaktır. Talipler tekliflerini ihale günü saat 14 e kadar bölge merkezine teslim etmiş bulunmalıdırlar.

Teminatı iptidaiyesi 390 liradır.

Taliplerin şartnameyi almak ve projelerini görmek üzere her gün bölge merkezinde spor servisine müracaat etmeleri ilân olunur. (3159)

İstanbul Defterdarlığı Hocapaşa Şubesinden:

Hocapaşa Maliye şubesine vergi borcundan dolayı Sirkecide Ankara caddesi 173 numaralı Valide lokanta ve birahanesinde haciz olunan 1 adet «G. M. Frijider» marka buz dolabı 1 adet Şahup marka 3 lâmbalı radyo ve gramofon 1 adet demir soba ve boruları 1 adet beş ağızlı yemek sobası 1 adet kebap ıskara ocağı 1 adet asma saat tahta masa, sanadalya, ayna ve tabak 28/4/941 günü saat 11 de alenî müzayede suretile satılacaktır. Taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memurumuza müracaat etmeleri ilân olunur. (3271)

D. Limanları İş. Um. Müdürlüğünden:

İşletmemizin vesait kısmında vazife görmekte olan Ali Namık ustabaşının idaremizle hiç bir alâkası kalmadığı ilân olunur. (3245)

Açık arttırma ile fevkalâde satış

941 Nisanın 27 nci pazar günü sabah saat 10 da Bebek'te Küçük Bebek caddesi, Aslanlı Konak namile maruf Apartımanın hizasında 13 numaralı merhum sabık Teşrifat Nazırı İbrahim Paşanın konağında mevcud eşyalar açık arttırma suretile satılacaktır.

Gayet güzel bir büfe, bir vitrin, yuvarlak sırtlı 6 Maroken sandalye ve masadan mürekkep emsalsiz asrî yemek oda takımı; 9 parçadan mürekkep güzel bir yatak odası, Masif Ihlamur ağacından mamûl yine 9 parçalı zarif diğer bir yemek oda takımı, yine masif Ihlamurdan yatak oda takımı; 1 kanape 2 koltuktan mürekkep güzel bir maroken takımı; Krome gayet güzel 2 kişilik karyola; masif mavundan mamûl 7 parçalık salon takımı; güzel bir Rozantal tabak takımı; diğer iki tabak takımları; Abajurlu kübik ayaklı lâmba, hayli bahü ayna, muşarabi paravan, portmanto aynalı dolap, kesme kristal bakara vazolar. yemiş takımı, 7 parça şampanya bol takımı vesaire; yağlı boya tablolar; sedefli tavla oyun masası; hayli masif gümüş portkart, ekmeklik, tabak vesaire 36 parçalık safi gümüş çatal bıçak takımı, 100 parçalık su takımı, elekrik avizeleri vesair ev eşyaları. Plâklarile güzel bir Kolumbia Gramofonu, Tebriz, Şiraz vesair güzel Halılar. Apartıman dahi kiralıktır.